

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДОВІДНИК

для тих, хто звертається до Пенсійного фонду України

Виробничо-практичне видання

Київ
ТОВ «Українська соціальна медіа-група»
2017

ЗМІСТ

Законодавча база діяльності Пенсійного фонду	5
Види виплат, які здійснюються органами Фонду	17
Пенсії у разі виїзду за кордон	31
Пенсії громадянам, які виїхали з окремих районів Донецької та Луганської областей, АР Крим та м. Севастополя	36
Права осіб, що звертаються до органів Фонду	39
Куди звернутися	45
Послуги, які надаються органами Фонду	53
Консультація громадян з питань пенсійного законодавства	59
Надання інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування	61
Призначення пенсії	63
Перерахунок пенсії	69

Призначення пенсії за особливі заслуги перед Україною	71
Встановлення надбавок, підвищень, додаткової пенсії, індексації та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством	73
Видача пенсійних посвідчень (у тому числі електронних пенсійних посвідчень)	77
Підтвердження на комісії стажу роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років	81
Зміна способу виплати пенсії	83
Виплата недоотриманої пенсії	85
Переведення пенсійної виплати за новим місцем проживання	87
Видача довідок про розмір пенсії, про перебування на обліку	89
Оформлення допомоги на поховання	91
Зразки заповнення документів	93
Корисні контакти	101

Законодавча база діяльності Пенсійного фонду

Перелік законодавчих актів України, які регулюють питання пенсійного страхування

ЗАКони УКРАЇНИ

ПРО ЗБІР ТА ОБЛІК ЄДИНОГО Внеску НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

Визначає принципи збору та ведення обліку єдиного внеску; платники єдиного внеску; порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску; розмір єдиного внеску; орган, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску, його повноваження та відповідальність; склад, порядок ведення та використання даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування; порядок здійснення державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску.

ПРО ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>

Визначає види пенсійного забезпечення; пенсійний вік для чоловіків та жінок; умови, норми та порядок пенсійного забезпечення.

ПРО Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2148-19>

Відновлює диференціацію розмірів пенсій залежно від отриманого заробітку та страхового стажу, визначає умови перерахунку пенсій, звільняє солідарну систему від невлавистих видатків, зменшує демографічне навантаження на солідарну систему.

ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>

Визначає право на пенсію за вислугу років для осіб, які на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (11.10.2017) мають вислугу років та стаж, необхідні для призначення такої пенсії.

ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ ОСІБ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2262-12>

Визначає умови, норми і порядок пенсійного забезпечення осіб, які перебували на військовій службі, службі в органах внутрішніх справ, Національній поліції, Службі судової охорони, державній пожежній охороні, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції, Державній кримінально-виконавчій службі України, та деяких інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом.

Право на пенсію за вислугу років мають особи офіцерського складу, прапорщики і мічмани, військовослужбовці надстрокової служби та військової служби за контрактом за наявності певної тривалості служби або після досягнення віку 45 років за наявності страхового стажу та вислуги.

Військовослужбовці, звільнені зі служби, які стали особами з інвалідністю за умов, передбачених цим Законом, набувають право на пенсію по інвалідності. Члени сімей військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти, мають право на пенсію в разі втрати годувальника.

ПРО СТАТУС І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/796-12>

Визначає право на призначення пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи із зазначеної причини та порядок зменшення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» особам з числа постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи.

ПРО ПІДВИЩЕННЯ ПРЕСТИЖНОСТІ ШАХТАРСЬКОЇ ПРАЦІ

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/345-17>

Визначає право на встановлення мінімального розміру пенсії шахтарям, які відпрацювали на підземних роботах не менш як 15 років для чоловіків та 7,5 років для жінок за Списком № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

ПРО ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

Визначає право на призначення пенсії осіб, які на 01.05.2017 набули не менш як 20 років стажу на посадах, віднесених до відповідних категорій посад державної служби, визначених статтею 25 Закону та актами Кабінету Міністрів України, або займають посади державної служби та мають не менш як 10 років стажу на таких посадах.

ПРО СУДОУСТРІЙ І СТАТУС СУДДІВ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

Визначає право на призначення щомісячного довічного грошового утримання суддям у відставці та порядок його виплати.

ПРО КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/422/96-%D0%B2%D1%80>

Визначає право на призначення щомісячного довічного грошового утримання суддям Конституційного Суду у відставці.

ПРО СТАТУС ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ГАРАНТІЇ ЇХ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/3551-12>

Визначає поняття і зміст статусу ветеранів війни та осіб, на яких поширюється чинність цього Закону, перелік пільг, які надаються, зокрема передбачає встановлення підвищення до пенсії.

ПРО ЖЕРТВИ НАЦИСТСЬКИХ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1584-14>

Передбачає встановлення підвищення до пенсії жертвам нацистських переслідувань (особам, які в роки Великої Вітчизняної війни та Другої світової війни постраждали від нацистських переслідувань з мотивів політичного, національного і релігійного характеру, ворожого ставлення до націонал-соціалізму).

ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІЙНИ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2195-15>

Передбачає встановлення підвищення до пенсії дитині війни (особі, яка є громадянином України та якій на час закінчення (2 вересня 1945 року) Другої світової війни було менше 18 років).

ПРО ПЕНСІЇ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1767-14>

Передбачає встановлення громадянам, які мають значні заслуги у сфері державної, громадської або господарської діяльності, досягнення у галузі науки, культури, освіти, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту тощо, пенсій за особливі заслуги перед Україною.

ПРО ПОЛІПШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО СТАНОВИЩА УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ТА ІНВАЛІДІВ ВІЙНИ

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1603-15>

Передбачає встановлення до пенсії щомісячної цільової грошової допомоги на прожиття учасникам бойових дій та інвалідам війни.

ПРО ДЕРЖАВНУ СОЦІАЛЬНУ ДОПОМОГУ ОСОБАМ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НА ПЕНСІЮ, ТА ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>

Визначає правові засади надання державної соціальної допомоги на догляд особам з інвалідністю внаслідок війни з числа військовослужбовців та інших осіб, яким призначено пенсії відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», та особам, які належать до осіб з інвалідністю внаслідок війни.

ПРО ДОНОРСТВО КРОВІ ТА ЇЇ КОМПОНЕНТІВ

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/239/95-%D0%B2%D1%80>

Передбачає встановлення надбавки до пенсії у розмірі 10 відсотків затвердженого прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць почесним донорам України, почесним донорам СРСР.

ПРО СТАТУС ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/56/95-%D0%B2%D1%80>

Передбачає підвищення розміру пенсії на 20 відсотків громадянам, які одержали статус особи, що працює, проживає або навчається на території населеного пункту, якому надано статус гірського.

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН від 26.03.2008 №265

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265-2008-%D0%BF>

Визначає розміри мінімальних пенсійних виплат особам з інвалідністю, непрацездатним одержувачам пенсій у зв'язку з втра-
тою годувальника тощо.

ПРО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН від 16.07.2008 № 654

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/654-2008-%D0%BF>

Визначає розмір підвищення громадянам, які необґрунтовано зазнали політичних репресій і згодом були реабілітовані,
та членам їх сімей, яких було примусово переселено;
розмір надбавки непрацюючим пенсіонерам, які мають на своєму утриманні дітей до 18 років;
розмір надбавки на догляд інвалідам I групи, одиноким інвалідам II групи, які потребують постійного стороннього догляду
або досягли пенсійного віку, одиноким інвалідам III групи, які досягли пенсійного віку, одиноким одержувачам пенсій за віком
та за вислугу років, які потребують постійного стороннього догляду.

ПРО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАЙБІЛЬШ ВРАЗЛИВИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ від 28.12.2011 № 1381

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1381-2011-%D0%BF>

Передбачає збільшення на 25 відсотків розмірів пенсій інвалідам війни, обчислених відповідно до Закону України «Про
загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової
служби, та деяких інших осіб»; встановлення мінімального розміру пенсії особам, які мають право на пенсійне забезпечення від-
повідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»; встановлення
мінімальної пенсійної виплати інвалідам війни та учасникам бойових дій; встановлення розміру підвищення дітям війни.

ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ЩОМІСЯЧНОЇ ДОПЛАТИ ДО ПЕНСІЇ НЕПРАЦЮЮЧИМ ПЕНСІОНЕРАМ, ВИВІЛЬНЕНИМ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗАКРИТТЯМ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ АЕС від 13.09.2001 № 1155

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1155-2001-%D0%BF>

Передбачає встановлення щомісячної доплати до пенсії непрацюючим пенсіонерам, які на 15 грудня 2000 р. перебували в
трудових відносинах з Чорнобильською АЕС на постійній основі та які вивільнені у зв'язку із закриттям Чорнобильської АЕС.

ПРО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ Від 23.11.2011 № 1210

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1210-2011-%D0%BF>

Встановлює порядок обчислення заробітної плати в зоні відчуження; мінімальний розмір пенсії для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, для інших осіб з інвалідністю, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, для дітей з інвалідністю та для непрацездатних членів сім'ї померлого годувальника, які були на його утриманні; розмір мінімальної пенсійної виплати особам з інвалідністю – учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, розмір додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров'ю, розмір щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи.

ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ОСІБ, СМЕРТЬ ЯКИХ ПОВ'ЯЗАНА З УЧАСТЮ В МАСОВИХ АКЦІЯХ ГРОМАДСЬКОГО ПРОТЕСТУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ У ПЕРІОД З 21 ЛИСТОПАДА 2013 Р. ПО 21 ЛЮТОГО 2014 Р., А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКИМ ПОСМЕРТНО ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ ГЕРОЙ УКРАЇНИ ЗА ГРОМАДЯНСЬКУ МУЖНІСТЬ, ПАТРІОТИЗМ, ГЕРОЇЧНЕ ВІДСТОЮВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАД ДЕМОКРАТІЇ, ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ, САМОВІДДАНЕ СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ, ВІЯВЛЕНІ ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ» Від 28.03.2014 № 76

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/76-2014-%D0%BF>

Встановлює розмір доплати до пенсії у зв'язку з втратою годувальника непрацездатним членам сімей, які перебували на утриманні осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, а також працівників правоохоронних органів і військовослужбовців, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., а також осіб, яким посмертно присвоєно звання Герой України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції гідності.

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ Від 26.06.2019 № 543

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/543-2019-%D0%BF>

Збільшує щомісячну державну адресну допомогу особам з інвалідністю внаслідок війни, встановлює порядок обчислення пенсій з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року військовослужбовцям, зокрема військовозобов'язаним, призваним на військові збори, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї під час проходження військової служби (військових зборів) і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, встановлює доплату до розміру пенсії, що не досягає 2000 гривень, для осіб, які отримують пенсію відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та мають страховий стаж чоловіки не менше 35 років, жінки не менше 30 років.

**ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ВИПЛАТИ ПЕНСІЙ ТА ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ ЧЕРЕЗ ПОТОЧНІ РАХУНКИ
В БАНКАХ** від 30.08.1999 № 1596

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/76-2014-%D0%BF>

Визначає порядок виплати пенсій та грошової допомоги їх одержувачам шляхом зарахування на поточні рахунки в уповноважених банках.

УКАЗИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

**ПРО ДОВІЧНІ ДЕРЖАВНІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ОСІБ РЯДОВОГО І МОЛОДШОГО
НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ, ЯКІ БРАЛИ БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ
У ГАСІННІ ПОЖЕЖІ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС ТА ЇЇ ОХОРОНІ 26 КВІТНЯ 1986 РОКУ**
від 10.05.2006 № 358/2006

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/358/2006>

**ПРО ДОВІЧНІ ДЕРЖАВНІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ, ОСІБ РЯДОВОГО І МОЛОДШОГО НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛА-
ДУ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ, ЯКІ БРАЛИ БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ
У ГАСІННІ ПОЖЕЖІ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС ТА ЇЇ ОХОРОНІ 26 КВІТНЯ 1986 РОКУ**
від 12.04.2017 № 108/2017

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/2017>

Зазначеними указами засновано довічні державні стипендії, які виплачуються разом з пенсією, для військовослужбовців, осіб рядового і молодшого начальницького складу органів внутрішніх справ України, які брали безпосередню участь у гасінні пожежі на Чорнобильській АЕС та її охороні 26 квітня 1986 року і внаслідок значного радіоактивного опромінення стали інвалідами.

ВІДОМЧІ НОРМАТИВНІ АКТИ

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРИЙОМУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ОСІБ, ЯКІ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО ОРГАНІВ ПЕНСІЙНО-
ГО ФОНДУ УКРАЇНИ** (постанова правління Пенсійного фонду України від 30.07.2015 № 13-1, зареєстрована в Мін'юсті
18.08.2015 за № 991/27436).

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0991-15>

ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН У ЦЕНТРАЛЬНОМУ АПАРАТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ (постанова правління Пенсійного фонду України від 17.06.2011 № 17-1, зареєстрована в Мін'юсті 05.07.2011 за № 810/19548).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0810-11>

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ (ПЕРЕРАХУНКУ) ПЕНСІЙ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ» (ПОСТАНОВА ПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ВІД 25.11.2005 № 22-1) (у редакції постанови правління Пенсійного фонду України від 07.07.2014 № 13-1), зареєстрована в Мін'юсті 27.12.2005 за № 1566/11846).

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1566-05>

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ (ПЕРЕРАХУНКУ) ПЕНСІЙ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ ОСІБ» (постанова правління Пенсійного фонду України від 30.01.2007 № 3-1, зареєстрована в Мін'юсті 15.02.2007 за № 135/13402).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0135-07>

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ І ВИПЛАТИ ЩОМІСЯЧНОГО ДОВІЧНОГО ГРОШОВОГО УТРИМАННЯ СУДДЯМ У ВІДСТАВЦІ ОРГАНАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ (ПОСТАНОВА ПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ВІД 25.01.2008 № 3-1 (у редакції постанови правління Пенсійного фонду України від 20.03.2017 № 5-1), зареєстрована в Мін'юсті 12.03.2008 за № 200/14891).

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0200-08>

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПІЛЬГОВОЇ ПЕНСІЇ ТА ПЕРЕРАХУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ КОШТІВ НА ЇЇ ВИПЛАТУ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 18.07.2007 № 937 (постанова правління Пенсійного фонду України від 25.01.2008 № 3-2, зареєстрована в Мін'юсті 15.02.2008 за № 129/14820).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0129-08>

ПРО ФОРМИ ДОВІДОК ПРО ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ДЕРЖАВНИМ СЛУЖБОВЦЯМ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 17.01.2017 № 1-3, зареєстрована в Мін'юсті 08.02.2017 за № 180/30048).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0180-17>

ПОРЯДОК ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПЕРІОДІВ РОБОТИ, ЩО ЗАРАХОВУЮТЬСЯ ДО ТРУДОВОГО СТАЖУ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ НА ПІЛЬГОВИХ УМОВАХ АБО ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 10.11.2006 № 18-1, зареєстрована в Мін'юсті 24.11.2006 за № 1231/13105).

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1231-06>

ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ДОПЛАТИ ДО НАДБАВОК ОКРЕМИМ КАТЕГОРІЯМ ОСІБ, ЯКІ МАЮТЬ ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД БАТЬКІВЩИНОЮ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 24.12.2009 № 28-1, зареєстрована в Мін'юсті 25.01.2010 за № 77/17372).

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0077-10>

ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ДОПЛАТИ ДО ПЕНСІЇ ОКРЕМИМ КАТЕГОРІЯМ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЛИ НА УТРИМАННІ ОСІБ, СМЕРТЬ ЯКИХ ПОВ'ЯЗАНА З УЧАСТЮ В МАСОВИХ АКЦІЯХ ГРОМАДСЬКОГО ПРОТЕСТУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ У ПЕРІОД З 21 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ ПО 21 ЛЮТОГО 2014 РОКУ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 22.04.2014 № 7-2, зареєстрована в Мін'юсті 14.05.2014 за № 501/25278).

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0501-14>

ПОРЯДОК ПЕРЕВЕДЕННЯ І ВИПЛАТИ ПЕНСІЙ ВІДПОВІДНО ДО ТИМЧАСОВОЇ УГОДИ МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ ТА УРЯДОМ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРО ГАРАНТІЇ ПРАВ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ В РАЙОНАХ КРАЙНЬОЇ ПІВНОЧІ ТА МІСЦЕВОСТЯХ, ЯКІ ПРИРІВНЕНІ ДО РАЙОНІВ КРАЙНЬОЇ ПІВНОЧІ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 07.08.1996 № 10-3, зареєстрована в Мін'юсті 11.10.1996 за № 590/1615).

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0590-96>

ІНСТРУКЦІЯ ПРО ВИПЛАТУ ТА ДОСТАВКУ ПЕНСІЙ, СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ НАЦІОНАЛЬНИМ ОПЕРАТОРОМ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

(постанова правління Пенсійного фонду України від 28.04.2009 № 14-1, зареєстрована в Мін'юсті 02.07.2009 за № 592/16608).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/za592-09>

ІНСТРУКЦІЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕКАЗУВАННЯ ПЕНСІЙ ГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ВІЇХАЛИ ЗА КОРДОН, ТА ВИПЛАТИ ПЕНСІЙ ПЕНСІОНЕРАМ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ В УКРАЇНІ (постанова правління Пенсійного фонду України від 23.04.1999 № 4-5 у редакції постанови правління Пенсійного фонду України від 20.05.2015 № 10-1, зареєстрована в Мін'юсті 24.06.1999 за № 413/3706). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0413-99>

ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ТА ОБЛІКУ СВІДОЦТВ ПРО ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ (постанова правління Пенсійного фонду України від 19.01.2002 № 2-6, зареєстрована в Мін'юсті 16.04.2002 за № 365/6653). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0365-02>

ПОРЯДОК ОБЛІКУ, ЗБЕРІГАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИДАЧІ ПЕНСІЙНИХ ПОСВІДЧЕНЬ В ПЕНСІЙНОМУ ФОНДІ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОРГАНАХ (постанова правління Пенсійного фонду України від 25.03.2004 № 4-1 у редакції постанови правління Пенсійного фонду України від 08.04.2016 № 7-1, зареєстрована в Мін'юсті 06.04.2004 за № 427/9026). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0427-04>

ПОРЯДОК ЕМІСІЇ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК, ЯКІ ОДНОЧАСНО Є ПЕНСІЙНИМ ПОСВІДЧЕННЯМ (постанова правління Пенсійного фонду України від 08.04.2016 № 7-1, зареєстрована в Мін'юсті 26.04.2016 за № 633/28763). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0633-16>

ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СКАРГ НА РІШЕННЯ ОРГАНІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ЩОДО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (постанова правління Пенсійного фонду України від 12.10.2007 № 18-6, зареєстрована в Мін'юсті 02.11.2007 за № 1241/14508). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1241-07>

ПРО УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ РОЗГЛЯДУ СКАРГ ГРОМАДЯН НА РІШЕННЯ ОРГАНІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ЩОДО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (постанова правління Пенсійного фонду України від 24.12.2009 № 28-7, зареєстрована в Мін'юсті 28.01.2010 за № 95/17390). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0095-10>

**Види виплат,
які здійснюються
органами
Фонду**

ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ

ПЕНСІЇ ПО ІНВАЛІДНОСТІ

ПЕНСІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ВТРАТОЮ ГОДУВАЛЬНИКА

ПЕНСІЇ ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

«ВІЙСЬКОВІ» ПЕНСІЇ

ПЕНСІЇ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ

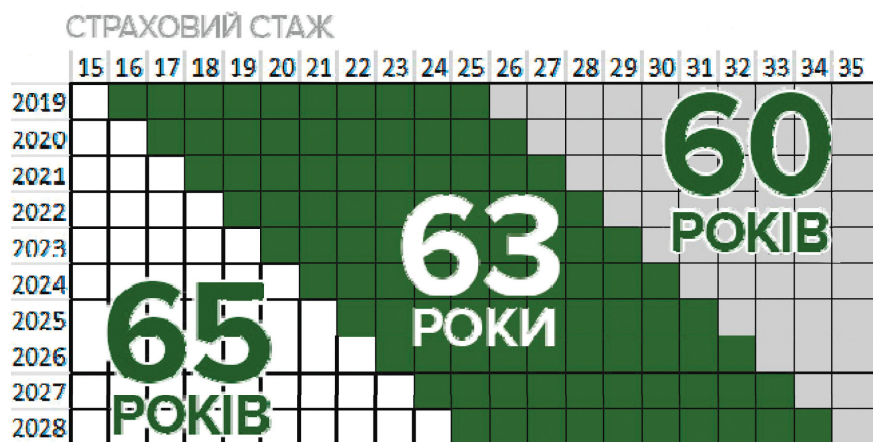
**НАДБАВКИ, ПІДВИЩЕННЯ, ДОДАТКОВІ ПЕНСІЇ ТА ІНШІ ДОПЛАТИ,
ПЕРЕДБАЧЕНІ ЗАКОНОДАВСТВОМ**

**ПЕНСІЯ, ЯКА НАЛЕЖАЛА ПЕНСІОНЕРУ І ЗАЛИШИЛАСЯ
НЕДООТРИМАНОЮ У ЗВ'ЯЗКУ З ЙОГО СМЕРТЮ**

ДОПОМОГА НА ПОХОВАННЯ ПЕНСІОНЕРА

ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ

УМОВИ ПРИЗНАЧЕННЯ
З 01.01.2018 змінено умови
визначення права на пенсію за віком

З 01.01.2019 право на пенсію за віком мають особи після досягнення віку **60 років*** та за умови наявності відповідного страхового стажу.

*Пенсійний вік жінок змінюється поступово до 60 років у 2021 році:

Пенсійний вік жінки	Період, у який народилася жінка
58 років 6 місяців	з 1 жовтня 1959 року по 31 березня 1960 року
59 років	з 1 квітня 1960 року по 30 вересня 1960 року
59 років 6 місяців	з 1 жовтня 1960 року по 31 березня 1961 року
60 років	з 1 квітня 1961 року по 31 грудня 1961 року

У 2019 році необхідний страховий стаж становить 26 років.
Щороку необхідний страховий стаж збільшується на 12 місяців та у 2028 році становитиме **не менше 35 років.**

Якщо особа, яка досягла віку **60 років**, не має необхідного страхового стажу (від 26 до 35 років), вона матиме право на призначення такої пенсії після досягнення віку **63 роки** за наявності страхового стажу:

у 2019 році	від 16 до 26 років
у 2020 році	від 17 до 27 років
у 2021 році	від 18 до 28 років
у 2022 році	від 19 до 29 років
у 2023 році	від 20 до 30 років
у 2024 році	від 21 до 31 року
у 2025 році	від 22 до 32 років
у 2026 році	від 23 до 33 років
у 2027 році	від 24 до 34 років
з 2028 року	від 25 до 35 років

У всіх випадках після **01.01.2019** за наявності страхового стажу **не менше 15 років** особа матиме право на пенсію у віці **65 років.**

Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії у певному віці, визначається на дату досягнення особою **віку 60, 63 або 65 років.**

НАПРИКЛАД:

Чоловікові **60 років** виповниться **01.10.2018.**
Тривалість страхового стажу на зазначену дату – **24 роки 6 місяців.**
Необхідна тривалість страхового стажу – **25 років.**
Чоловік працює. Звертається за призначенням пенсії за віком **20.04.2019.**
На зазначену дату тривалість страхового стажу – **25 років.**
Пенсія призначається з дати звернення за нею – **20.04.2019.**

У період **з 01.01.2019 по 31.12.2020** особам, які досягли пенсійного віку **60 років*** та не набули необхідний страховий стаж, за наявності у них не менше **15 років** страхового стажу встановлюється державна соціальна допомога непрацездатній особі, яка досягла пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.

Зазначена тимчасова державна соціальна допомога призначається органами соціального захисту населення з урахуванням майнового стану особи до дати, коли вона набуде право на призначення пенсії.

Така допомога виплачується за рахунок коштів державного бюджету.

Починаючи з 1 січня 2028 року, у разі наявності 40 і більше календарних років страхового стажу, пенсія за віком призначається незалежно від віку.

ПЕНСІЇ ПО ІНВАЛІДНОСТІ

ПЕНСІЯ ПРИЗНАЧАЄТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, КОЛИ НАСТАЛА ІНВАЛІДНІСТЬ

■ у період роботи

■ до влаштування на роботу

■ чи після
припинення роботи

УМОВИ ПРИЗНАЧЕННЯ

■ факт настання інвалідності підтверджується довідкою МСЕК

■ наявність необхідного страхового стажу на час настання інвалідності залежно від віку особи на час визнання її особою з інвалідністю та групи інвалідності (стаття 32 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»)

Розміри пенсії по інвалідності обчислюються у відсотках до розміру пенсії за віком

■ особам з інвалідністю I групи – **100 %** пенсії за віком

■ особам з інвалідністю II групи – **90 %** пенсії за віком

■ особам з інвалідністю III групи – **50 %** пенсії за віком

Або в розмірі пенсії за віком (якщо особа не працює та набула повний стаж).

Розмір пенсії по інвалідності не може бути нижче 1 564 грн з 01.07.2019.

Пенсія призначається з дня встановлення інвалідності, якщо звернення за нею відбулося **не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності.**
Уразі звернення пізніше – пенсія призначається з дня звернення.

**МІНІМАЛЬНА ПЕНСІЙНА ВИПЛАТА
ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ З ЧИСЛА
УЧАСНИКІВ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
АВАРІЇ НА ЧАЕС
з 01.07.2019**

	особам з інвалідністю I групи	4 457,40 грн
	особам з інвалідністю II групи	3 988,20 грн
	особам з інвалідністю III групи	3 519,00 грн

**МІНІМАЛЬНА ПЕНСІЙНА ВИПЛАТА
ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ
ВНАСЛІДОК ВІЙНИ, УЧАСНИКАМ
БОЙОВИХ ДІЙ
з 01.07.2019**

	особам з інвалідністю I групи	10 166,00 грн
	особам з інвалідністю II групи	8 211,00 грн
	особам з інвалідністю III групи	5 630,40 грн
	учасникам бойових дій	2 580,60 грн

**РОЗМІР ПІДВИЩЕНЬ
ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СТАТУС ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ,
ГАРАНТІЇ ЇХ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»
З 01.07.2019**

Особам з інвалідністю внаслідок війни I групи	782,00 грн
Особам з інвалідністю внаслідок війни II групи	625,60 грн
Особам з інвалідністю внаслідок війни III групи	469,20 грн
Особам з інвалідністю внаслідок війни II і III групи, учасникам бойових дій, яким виповнилося 85 років і більше	782,00 грн
Учасникам бойових дій	391,00 грн
Учасникам війни, нагородженим медалями	312,80 грн
Іншим учасникам війни	234,60 грн
Членам сімей загиблих військовослужбовців	398,58 грн
Членам сімей померлих військовослужбовців	156,40 грн

ПЕНСІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ВТРАТОЮ ГОДУВАЛЬНИКА

УМОВИ ПРИЗНАЧЕННЯ:

■ факт смерті особи, або визнання її безвісно відсутньою чи офіційне оголошення померлою

■ наявність на утриманні у годувальника непрацездатних членів сім'ї

■ наявність у годувальника на день смерті страхового стажу, який був би необхідний йому для призначення пенсії по III групі інвалідності

Пенсія призначається на весь період, протягом якого член сім'ї померлого годувальника є непрацездатним, а членам сім'ї, які досягли пенсійного віку, – довічно.

ПЕНСІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ВТРАТОЮ ГОДУВАЛЬНИКА ПРИЗНАЧАЮТЬСЯ У ТАКИХ РОЗМІРАХ:

■ на одного непрацездатного члена сім'ї – в розмірі 50 відсотків пенсії за віком померлого годувальника

■ на двох та більше непрацездатних членів сім'ї – 100 відсотків пенсії за віком померлого годувальника, що розподіляється між ними рівними частками

■ дітям-сиротам пенсію призначають у розмірах, виходячи з розміру пенсії за віком кожного з батьків

ПЕНСІЇ ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

Пенсії за вислугу років встановлюються окремим категоріям громадян, зайнятим на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком

УМОВИ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЙ ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ:

■ наявність певного стажу роботи за спеціальністю

■ обов'язкове звільнення з роботи, яка дає право на пенсію за вислугу років

*Умови призначення пенсії за вислугу років відрізняються **залежно від посад**, на яких працювала особа.*

*Коло осіб, які мають право на пенсію за вислугу років, та умови призначення пенсії **визначені** статтею 52 Закону України «Про пенсійне забезпечення».*

*Розміри пенсії за вислугу років **визначаються** згідно зі статтями 27, 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».*

«ВІЙСЬКОВІ» ПЕНСІЇ

МАЮТЬ ПРАВО

Особи, які перебували на військовій службі, службі в органах внутрішніх справ, Національній поліції, Службі судової охорони, державній пожежній охороні, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції, Державній кримінально-виконавчій службі України, та деякі інші особи, які мають право на пенсію за **Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»**.

- Пенсіонерам з числа військовослужбовців строкової служби та членам їхніх сімей пенсії призначаються місцевими управліннями.
- Іншим особам, звільненим з військової служби, та членам їхніх сімей пенсії призначаються головними управліннями на підставі документів, що надаються уповноваженими структурними підрозділами силових міністерств та відомств.

ВИДИ ПЕНСІЙ

За вислугу років

- Призначаються за наявності визначеної вислуги років

По інвалідності

- Призначаються у разі встановлення інвалідності в період проходження військової служби або в інших, визначених законодавством, випадках

У разі втрати годувальника

- Призначаються непрацездатним членам сім'ї у разі смерті особи, яка мала право на пенсію за цим Законом

РОЗМІРИ ПЕНСІЙ:

у **відсотках** грошового забезпечення залежно від тривалості вислуги
від 50 до 70%

залежно від групи та причини інвалідності в розмірі **40–100%** грошового забезпечення

залежно від причини смерті в розмірі **30–70%** грошового забезпечення на одного утриманця

ПЕНСІЇ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ

МАЮТЬ ПРАВО:

- Герої України, особи, нагороджені орденом Героїв Небесної Сотні, Герої Радянського Союзу, Герої Соціалістичної Праці, особи, нагороджені орденом Леніна, орденом Слави трьох ступенів, орденом Трудової Слави трьох ступенів, чотирма і більше медалями «За відвагу», чотирма і більше орденами України та колишнього Союзу РСР, повні кавалери ордена «За службу Родині в Вооруженных Силах СССР», особи, відзначені почесним званням України, колишніх Союзу РСР та Української РСР «народний»;
- ветерани війни, нагороджені за бойові дії орденом, медаллю «За відвагу» або медаллю Ушакова, незалежно від часу нагородження;
- видатні спортсмени – переможці Олімпійських та Паралімпійських ігор, Всесвітніх ігор глухих, чемпіони і рекордсмени світу та Європи;
- космонавти, які здійснили політ у космос, члени льотно-випробувальних екіпажів літаків;
- народні депутати України, депутати колишніх Союзу РСР та Української РСР, члени Кабінету Міністрів України та Уряду колишньої Української РСР;
- особи, відзначені почесним званням України, колишніх Союзу РСР та Української РСР «заслужений», державними преміями України, колишніх Союзу РСР та Української РСР, нагороджені одним із орденів України або колишнього Союзу РСР, Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР або Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, а також особи, яким до 1 січня 1992 року було встановлено персональну пенсію союзного чи республіканського значення;
- депутати – всього чотирьох і більше скликань Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад, районних, районних у містах, міських рад міст обласного значення в Україні та в колишній Українській РСР;
- матері, які народили п'ятеро і більше дітей та виховали їх до шестирічного віку. Якщо у разі смерті матері або позбавлення її батьківських прав виховання дітей до зазначеного віку здійснювалося батьком, право на пенсію за особливі заслуги надається батьку. При цьому враховуються діти, усиновлені в установленому законом порядку.

НАДБАВКИ, ПІДВИЩЕННЯ, ДОДАТКОВІ ПЕНСІЇ ТА ІНШІ ДОПЛАТИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ЗАКОНОДАВСТВОМ

ВСТАНОВЛЮЮТЬСЯ

Ветеранам війни, особам, постраждалим учасникам Революції Гідності, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», або особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, *встановлюється підвищення до пенсії згідно зі статтями 12–16¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».*

Особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, *встановлюється підвищення до пенсії відповідно до статті 9 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні».*

Особам, які проживають, працюють (навчаються) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, *встановлюється підвищення до пенсії згідно зі статтею 6 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні».*

Учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС чи потерпілим від Чорнобильської катастрофи *встановлюється підвищення до пенсії відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».*

Особам, для яких встановлений причинний зв'язок смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, *встановлюється компенсаційна виплата відповідно до статті 52 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».*

Особам, нагородженим нагрудним знаком «Почесний донор України», «Почесний донор СРСР», *встановлюється надбавка відповідно до Закону України «Про донорство крові та її компонентів».*

Особам, яких визнано жертвами нацистських переслідувань, або дружинам (чоловікам) померлої жертви нацистських переслідувань *встановлюється підвищення до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання згідно зі статтями 6¹–6⁴ Закону України «Про жертви нацистських переслідувань».*

ПЕНСІЯ, ЯКА НАЛЕЖАЛА ПЕНСІОНЕРУ І ЗАЛИШИЛАСЯ НЕДООТРИМАНОЮ У ЗВ'ЯЗКУ З ЙОГО СМЕРТЮ

Пенсія, яка належала пенсіонеру і залишилася недоотриманою у зв'язку з його смертю, виплачується по місяць смерті пенсіонера, незалежно від дати смерті.

НЕДООТРИМАНА ПЕНСІЯ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ ПРОТЯГОМ ШЕСТИ МІСЯЦІВ ВІД ДНЯ СМЕРТІ ПЕНСІОНЕРА:

■ членам його сім'ї, які проживали разом з померлим на день його смерті

■ непрацездатним членам сім'ї, які знаходилися на утриманні померлого пенсіонера, яким недоотримана пенсія виплачується незалежно від факту спільного проживання з померлим пенсіонером

Якщо одночасно звертається декілька членів сім'ї, належна сума недоотриманої пенсії ділиться між заявниками порівну.

Після шести місяців від дня смерті пенсіонера до органу Пенсійного фонду України, де померлий пенсіонер перебував на обліку, надаються: заява, паспорт заявника, свідоцтво про смерть та свідоцтво про право на спадщину.

Свідоцтво про право на спадщину оформлюється нотаріусами відповідно до закону.

ДОПОМОГА НА ПОХОВАННЯ ПЕНСІОНЕРА

*У разі смерті пенсіонера особам, які здійснили поховання, виплачується допомога на поховання **У РОЗМІРІ ДВОМІСЯЧНОЇ ПЕНСІЇ ПОМЕРЛОГО ПЕНСІОНЕРА.***

*Якщо померла особа одержувала пенсію відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», то особі, яка здійснила поховання, виплачується допомога **У РОЗМІРІ ТРИМІСЯЧНОЇ ПЕНСІЇ**, але не менше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати.*

Допомога на поховання не виплачується, якщо поховання пенсіонера здійснено за рахунок держави.

Пам'ятка пенсіонеру: виплата пенсії

Пенсія виплачується **ЧЕРЕЗ ВІДДІЛЕННЯ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ** або, за бажанням пенсіонера, **ЧЕРЕЗ ОБРАНИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ БАНК**.

Уповноважені банки, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги

• ПАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»• ПАТ АКБ «Львів»• АБ «Укргазбанк»• АТ «АЛЬФА-БАНК»• ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»• ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»• ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»• АТ «Державний експортно-імпорتنний банк України»• ПАТ «УКРСОЦБАНК»• АТ «Ощадбанк»	• ПАТ «ІНДУСТРІАЛБАНК»• ПАТ «Перший Український Міжнародний банк»• АТ «Укрсиббанк»• ПАТ «КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК»• ПАТ «Полтава-Банк»• ПАТ АБ «ПІВДЕННИЙ»• ПАТ «КРЕДОБАНК»• ПАТ СХІДНО – УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ГРАНТ»• ПАТ «БАНК ВОСТОК»• ПАТ «БАНК «КРЕДИТ ДНІПРО»	• ПАТ «МЕГАБАНК»• ПАТ «ЮНЕКС БАНК»• ПАТ «МОТОР-БАНК»• ПАТ «РАДАБАНК»• ПАТ КБ «АКОРДБАНК»• ПАТ «Банк Альянс»• ПАТ «Комерційний Індустріальний Банк»• ПАТ «АКБ «КОНКОРД»• ПАТ «КРИСТАЛБАНК»• ПАТ «МТБ БАНК»• ПАТ «ОТП Банк»

Спосіб виплати пенсіонер обирає при подачі заяви про призначення пенсії. Змінити спосіб виплати або уповноважений банк пенсіонер може за своїм бажанням, подавши відповідну заяву.

Дата виплати встановлюється при призначенні пенсії, про що **ПЕНСІОНЕР ІНФОРМУЄТЬСЯ В ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ПОРЯДКУ**.

Черговість виплати пенсій:

1	Особи з інвалідністю внаслідок війни
2	Учасники бойових дій
3	Члени сімей загиблих військовослужбовців
4	Одержувачі пенсій у зв'язку з втратою годувальника та особи з інвалідністю
5	Непрацюючі пенсіонери за віком
6	Працюючі пенсіонери

Пенсія може **ВИПЛАЧУВАТИСЯ ЗА ДОВІРЕНІСТЮ**. Виплата пенсії за довіреністю здійснюється **ПРОТЯГОМ УСЬОГО ПЕРІОДУ ДІЇ ДОВІРЕНОСТІ** за умови поновлення пенсіонером заяви про виплату пенсії за довіреністю через кожний рік дії такої довіреності.

Під час перебування пенсіонера в місцях позбавлення волі виплата призначеної йому пенсії зараховується установою за місцем відбування покарання на особовий рахунок засудженого в розмірі **НЕ МЕНШЕ** як **50% ПЕНСІЇ**.

Пенсіонери зобов'язані повідомляти органи Пенсійного фонду про обставини, що спричиняють зміну розміру пенсійної виплати або припинення її виплати: про влаштування на роботу, звільнення з роботи, реєстрацію або зняття з обліку як фізичної особи-підприємця (документи, які підтверджують, що особа не працює: трудова книжка, індивідуальні відомості про застраховану особу, відсутність державної реєстрації фізичної особи-підприємця).

У разі влаштування на роботу за посадою, яка дає право на пенсію за вислугу років, виплата пенсії припиняється на весь період роботи на цій посаді, у тому числі у випадках, коли робота на цих посадах має місце після досягнення пенсійного віку.

Виплата пенсії ПРИПИНЯЄТЬСЯ за рішенням територіальних органів Пенсійного фонду або за рішенням суду у разі:

- 📍 якщо пенсія призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості;
- 📍 смерті пенсіонера;
- 📍 неотримання призначеної пенсії протягом **ШЕСТИ МІСЯЦІВ** підряд;
- 📍 в інших випадках, передбачених законом.

Виплата пенсії ПОНОВЛЮЄТЬСЯ за рішенням територіального органу Пенсійного фонду протягом 10 ДНІВ після з'ясування обставин та наявності умов для відновлення її виплати.

Виплата пенсій за минулий час

Нараховані суми пенсії, на виплату яких пенсіонер мав право, але не отримав своєчасно з власної вини, **ВИПЛАЧУЮТЬСЯ ЗА МИНУЛИЙ ЧАС, АЛЕ НЕ БІЛЬШЕ НІЖ ЗА ТРИ РОКИ** до дня звернення за отриманням пенсії. У цьому разі частина суми не отриманої пенсії, але не більш як **ЗА 12 МІСЯЦІВ**, виплачується одночасно, а решта суми виплачується щомісяця рівними частинами, що не перевищують місячного розміру пенсії.

ПЕНСІЇ У РАЗІ ВІЇЗДУ ЗА КОРДОН

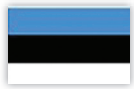

У РАЗІ ВІЇЗДУ ПЕНСІОНЕРА НА ПОСТІЙНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ ЗА КОРДОН ПЕНСІЯ, ПРИЗНАЧЕНА В УКРАЇНІ, ЗА ЗАЯВОЮ ПЕНСІОНЕРА МОЖЕ БУТИ ВИПЛАЧЕНА ЙОМУ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ НАПЕРЕД ПЕРЕД ВІД'ЇЗДОМ, РАХУЮЧИ З МІСЯЦЯ, ЩО НАСТАЄ ЗА МІСЯЦЕМ ЗНЯТТЯ З ОБЛІКУ ЗА МІСЦЕМ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ.

ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ ПЕНСІЯ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ В ТОМУ РАЗІ, ЯКЩО ЦЕ ПЕРЕДБАЧЕНО МІЖНАРОДНИМ ДОГОВОРОМ УКРАЇНИ, ЗГОДА НА ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ ЯКОГО НАДАНА ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ.

ДВОСТОРОННІ МІЖНАРОДНІ УГОДИ В ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, УКЛАДЕНІ УКРАЇНОЮ З ІНШИМИ ДЕРЖАВАМИ ЗА ПРОПОРЦІЙНИМ ПРИНЦИПОМ

№ за/п	Країна	Дата укладання	Уповноважений орган*
1	 Республіка Болгарія	04.09.2001	Національний інститут страхування Республіки Болгарія, 1303, м. Софія, бул. Стамболійські, 62–64
2	 Естонська Республіка	05.10.2010	Державний департамент соціального страхування Естонської Республіки, м. Таллінн, 15092, вул. Ендла, 8
3	 Латвійська Республіка	26.02.1998	Державне агентство соціального страхування Латвійської Республіки, 1011, м. Рига, вул. Лапчлеша, 70а
4	 Литовська Республіка	23.04.2001	Служба закордонних виплат Управління фонду державного соціального страхування Литовської Республіки, 08221, м. Вільнюс, вул. Калварію, 147
5	 Королівство Іспанія	07.10.1996	Національний інститут соціального забезпечення Королівства Іспанія, 28006, м. Мадрид, вул. Серрано, 102
6	 Чеська Республіка	04.07.2001	Чеське управління соціального забезпечення, 22508, м. Прага, 5, вул. Кржіжова, 25
7	 Словацька Республіка	05.12.2000	Центральний орган соціального страхування Словацької Республіки, 81363, м. Братислава, вул. 29 августа, 8
8	 Португальська Республіка	07.07.2009	Національний центр пенсій Португальської Республіки, м. Лісабон, 1749-001, вул. Кампо Гранде, 6
9	 Республіка Польща	18.05.2012	Установа соціального забезпечення Республіки Польща, 00-082, м. Варшава, вул. Сенаторська, 10, Відділення УСЗ 35-075 м. Жешув, вул. Пілсудського, 12

* У питаннях пенсійного забезпечення громадян Пенсійний фонд України співпрацює з уповноваженими органами іноземних держав, з якими укладено міжнародні угоди про соціальне (пенсійне) забезпечення.

МІЖНАРОДНІ УГОДИ В ГАЛУЗІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, УКЛАДЕНІ УКРАЇНОЮ З ІНШИМИ ДЕРЖАВАМИ ЗА ТЕРИТОРІАЛЬНИМ ПРИНЦИПОМ

№ п/п	Країна, яка підписала Угоду	Назва договору	Дата укладання	Уповноважений орган*
1	Республіка Білорусь	Багатостороння угода: Угода про гарантії прав громадян держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у галузі пенсійного забезпечення	13.03.1992	● Фонд соціального захисту населення Міністерства праці та соціального захисту Республіки Білорусь, 220029, м. Мінськ, ул. Чичеріна, 21
	Республіка Вірменія			● Державна служба соціального забезпечення Міністерства праці і соціальних питань Республіки Вірменія, 0010, м. Єреван, вул. Налбандяна, 13
	Республіка Казахстан			● АТ «Державний фонд соціального страхування» Республіки Казахстан, 010000, м. Астана, вул. Іманова, 13
	Киргизька Республіка			● Соціальний фонд Киргизької Республіки, 720005, м. Бішкек, вул. Радіщева, 62
	Російська Федерація			● Пенсійний фонд Російської Федерації, 119991, м. Москва, вул. Шаболовка, 4
	Республіка Таджикистан			● Агентство соціального страхування і пенсії при Уряді Республіки Таджикистан, 734033, м. Душанбе, вул. Борбад, 71

№ п/п	Країна, яка підписала Угоду	Назва договору	Дата укладання	Уповноважений орган*
	Республіка Туркменістан		13.03.1992	● Пенсійний фонд Республіки Туркменістан при Міністерстві праці та соціального захисту населення, 744000, м. Ашгабад, 2003 вулиця, 3/1
	Республіка Узбекистан			● Позабюджетний пенсійний фонд при Міністерстві фінансів Республіки Узбекистан, 100008, м. Ташкент, пл. Мустакіллік, 5
2	Азербайджанська Республіка	Двосторонні угоди в галузі пенсійного забезпечення	28.07.1995	● Державний фонд соціального захисту при Міністерстві праці та соціального захисту Азербайджанської Республіки, 1122, м. Баку, пр. Г. Зардабі, 80
3	Республіка Білорусь		14.12.1995	● Фонд соціального захисту населення Міністерства праці та соціального захисту Республіки Білорусь, 220029, м. Мінськ, ул. Чичеріна, 21
4	Республіка Молдова		29.08.1995	● Національна каса соціального страхування Республіки Молдова, 2028, м. Кишинів, ул. Георгіє Тудор, 3
5	Грузія		09.01.1995	● Агентство соціального обслуговування Грузії, 0112, м. Тбілісі, вул. Ак. Церетелі, 144
6	Російська Федерація	Тимчасова угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про гарантії прав громадян, які працювали в районах Крайньої Півночі та місцевостях, які прирівнені до районів Крайньої Півночі, у галузі пенсійного забезпечення	15.01.1993	● Пенсійний фонд Російської Федерації, 119991, м. Москва, вул. Шаболовка, 4

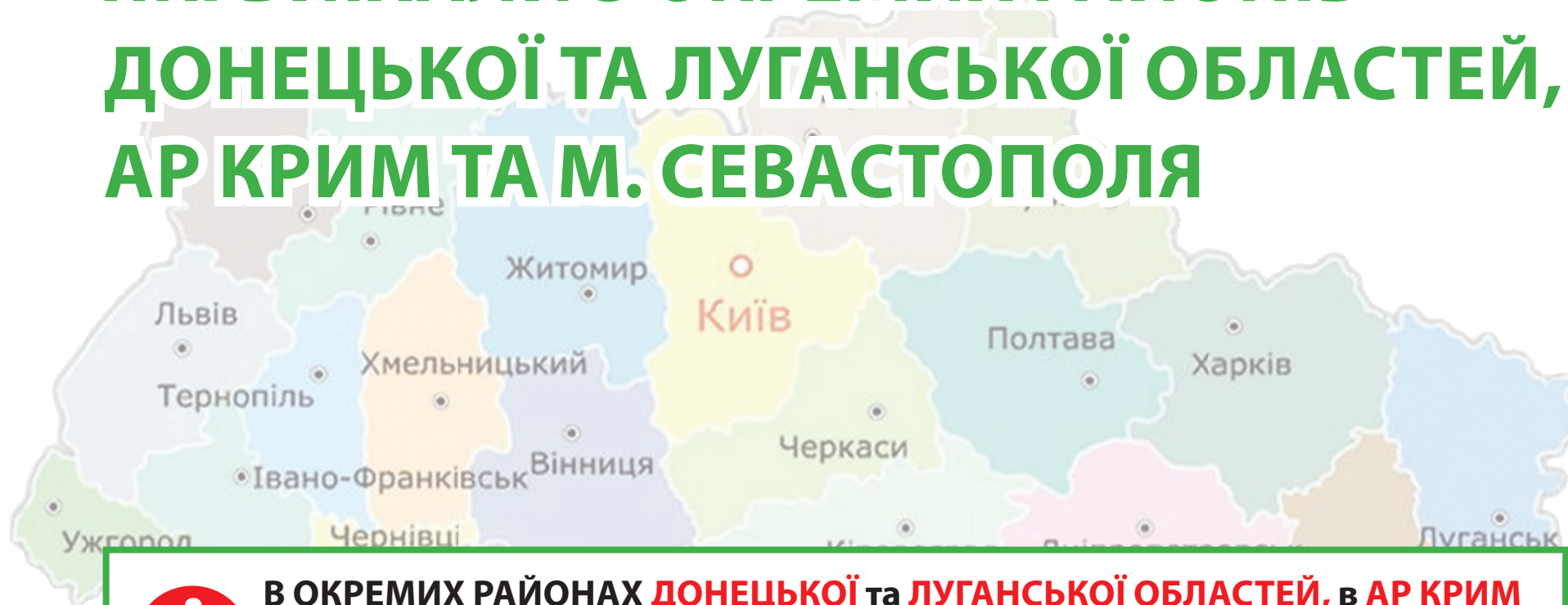
* У питаннях пенсійного забезпечення громадян Пенсійний фонд України співпрацює з уповноваженими органами іноземних держав, з якими укладено міжнародні угоди про соціальне (пенсійне) забезпечення.

КРАЇНИ, З ЯКИМИ УКРАЇНА ВЕДЕ РОБОТУ З ПІДГОТОВКИ ТА УКЛАДАННЯ ДВОСТОРОННІХ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

* Угоду підписано 28.09.2012, готується до ратифікації ВРУ.

ПЕНСІЇ ГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ВИЇХАЛИ З ОКРЕМИХ РАЙОНІВ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ, АР КРИМ ТА М. СЕВАСТОПОЛЯ

В ОКРЕМИХ РАЙОНАХ **ДОНЕЦЬКОЇ та **ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ**, в **АР КРИМ** та **м. СЕВАСТОПОЛЬ**, ЯКІ Є ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИМИ ТЕРИТОРІЯМИ УКРАЇНИ, ОРГАНИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ НЕ ЗДІЙСНЮЮТЬ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ. ПРИ ЦЬОМУ ПЕНСІЇ ПРИЗНАЧАЮТЬСЯ, ВИПЛАЧУЮТЬСЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ЗА МІСЦЕМ ФАКТИЧНОГО ПРОЖИВАННЯ/ПЕРЕБУВАННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ НА ПІДКОНТРОЛЬНИХ УКРАЇНСЬКІЙ ВЛАДІ ТЕРИТОРІЯХ.**

КУДИ НЕОБХІДНО ЗВЕРТАТИСЯ ПЕНСІОНЕРАМ, ЯКІ ПЕРЕСЕЛИЛИСЯ З ОКРЕМИХ РАЙОНІВ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ, ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ

ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ НА ПІДКОНТРОЛЬНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ВЛАДІ ТЕРИТОРІЇ НЕОБХІДНО особисто звернутися до управління Пенсійного фонду України в районі (місті, районі у місті), де пенсіонер зареєстрований як внутрішньо переміщена особа та фактично перебуває (проживає), та надати:

- 📍 заяву про запит пенсійної справи;
- 📍 довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, видану структурним підрозділом з питань соціального захисту населення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509;
- 📍 копії документів, що посвідчують особу пенсіонера (паспорта, пенсійного посвідчення);
- 📍 копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (за наявності);
- 📍 заяву про перерахування пенсії на рахунок в АТ «Ощадбанк» (для осіб з інвалідністю I групи та осіб, які за висновком ЛКК не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, – письмову заяву про виплату пенсії через ПАТ «Укрпошта»).

Призначення (відновлення) пенсії здійснюється на підставі рішення Комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, утворених районними, районними у м. Києві і Севастополі держадміністраціями, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

З 1 липня 2016 р. соціальні виплати, в т.ч. пенсії, призначені внутрішньо переміщеним особам, здійснюються через рахунки та мережу установ і пристроїв **АТ «ОЩАДБАНК»**.

З 16 вересня 2017 р. надана можливість отримання готівкових коштів, зарахованих на рахунки **АТ «ОЩАДБАНК»**, через мережу установ і пристроїв будь-яких банків.

Для ідентифікації одержувачів соціальних виплат, які є внутрішньо переміщеними особами, та забезпечення виплати їм соціальних виплат здійснюється емісія платіжних карток із зазначенням на них графічної та електронної інформації про власника та його електронного цифрового підпису.

Для одержувачів пенсій така **КАРТКА ОДНОЧАСНО Є ПЕНСІЙНИМ ПОСВІДЧЕННЯМ**.

Для отримання платіжної картки, яка одночасно є пенсійним посвідченням, внутрішньо переміщеній особі потрібно звернутися до органу Пенсійного фонду, де вона перебуває на обліку.

Особам з інвалідністю I групи та особам, які за висновком ЛКК не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, **з 16 вересня 2017 р.** соціальні виплати, за їхніми заявами, можуть проводитися **ПАТ «УКРПОШТА»** з доставкою додому.

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ПЕНСІЇ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ

Громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території, можуть оформити продовження виплати пенсії або її призначення за законодавством України, звернувшись до:

- головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області – щодо отримання пенсії відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (крім військовослужбовців строкової служби та членів їх сімей) або згідно з міжнародними договорами України з пенсійного забезпечення, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- Генічеського об'єднаного управління Пенсійного фонду України та Скадовського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Херсонської області – щодо отримання пенсії відповідно до інших законодавчих актів.

ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ ТА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ НА ТЕРИТОРІЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА м. СЕВАСТОПОЛЯ (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 234):

- відповідно до Порядку, особа має надати заяву про отримання пенсії із зазначенням місця проживання (реєстрації) та паспорта громадянина України (паспорта громадянина України для виїзду за кордон);
- після отримання від Пенсійного фонду РФ паперової пенсійної справи заявника та інформації про дату останньої виплати здійснюється поновлення виплати пенсії;
- виплата пенсії, надання соціальних послуг здійснюються щомісяця поштовими переказами, в тому числі міжнародними, за місцем проживання особи на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

За бажанням особи, виплата пенсії, надання соціальних послуг можуть здійснюватися відповідно до Порядку виплати пенсій та грошової допомоги за згодою пенсіонерів та одержувачів допомоги через їхні поточні рахунки у банках, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.1999 № 1596, за умови відкриття рахунку в банку, розташованому за межами тимчасово окупованої території, з яким територіальним органом укладено відповідний договір.

Переказ пенсії особам проводиться за умови подання щороку **до 31 грудня** до територіального органу документа про посвідчення факту, що фізична особа є живою, або паспорта громадянина України (паспорта громадянина України для виїзду за кордон). У разі неподання зазначених документів виплата пенсії припиняється з 1 січня наступного року та поновлюється після їх подання.

Права осіб, що звертаються до органів Фонду

ОСОБИ, ЩО ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО ОРГАНІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ, МАЮТЬ ПРАВО:

Звертатися до органів Пенсійного фонду особисто або через представника, повноваження якого оформлено у встановленому законом порядку.

Одержати відповідь про результати розгляду звернення в обраний ними спосіб (усно, в письмовій та/або електронній формі).

Безоплатно отримувати інформацію про особу, що обробляється Пенсійним фондом, за умови надання документів, що посвідчують особу.

Ознайомлюватися з матеріалами пенсійної справи, отримувати виписку з розпорядження про призначення (перерахунок) пенсії, періоди страхового стажу та заробітну плату, яка врахована при розрахунку пенсії, копії документів, які знаходяться в пенсійній справі.

Інші права, визначені чинним законодавством.

Отримувати консультації та роз'яснення щодо застосування законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, пенсійне забезпечення, у тому числі щодо прав та обов'язків платника єдиного внеску та застрахованої особи.

ОБОВ'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

- об'єктивно, всебічно і вчасно розглядати звернення;
- забезпечувати реалізацію передбачених законодавством прав осіб, які звертаються до органів Пенсійного фонду;
- повідомляти осіб, які звертаються до органів Пенсійного фонду, про результати перевірки звернення і суть прийнятого рішення;
- у разі визнання заяви чи скарги необґрунтованою роз'яснювати порядок оскарження прийнятого рішення;
- не допускати безпідставної передачі звернень до інших органів.

НЕ МАЮТЬ ПРАВА:

- вимагати від заявника надання документів, інформації або вчинення дій, надання або здійснення яких не передбачено законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відповідні відносини, або які знаходяться в розпорядженні (віднесені до компетенції) відповідного органу Пенсійного фонду;
- відмовляти одержувачу у прийнятті оформлених належним чином і поданих у встановленому законодавством порядку заяв, звернень, документів, які він вважає за необхідне подати до органу Пенсійного фонду.

Порядок розгляду звернень (заяв, пропозицій, скарг)

Звернення Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, осіб з інвалідністю внаслідок війни розглядаються першими керівниками державних органів, органів місцевого саморядування, підприємств, установ і організацій особисто.

Звернення громадян, які мають встановлені законодавством пільги, розглядаються у першочарговому порядку. Керівники відповідних органів беруть під особистий контроль розгляд звернень та забезпечують проведення першочаргового особистого прийому жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», інвалідів Великої Вітчизняної війни, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв Радянського Союзу, Героїв України.

Терміни розгляду

**15
днів**

Звернення, які не потребують додаткового вивчення

**30
днів**

Звернення, які потребують додаткового вивчення

**45
днів**

Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу або його заступник встановлюють необхідний термін для розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення.

Оскарження рішень органів Пенсійного фонду України

У разі якщо громадянин вважає, що орган, який призначає пенсію, прийняв рішення, що суперечить законодавству про пенсійне забезпечення або виходить за межі його компетенції, встановленої законом, він **МАЄ ПРАВО ОСКАРЖИТИ** таке рішення в органі Пенсійного фонду України вищого рівня або у судовому порядку:

- скарга на рішення управлінь Пенсійного фонду України у районах, містах, районах у містах, а також об'єднаних управлінь подається, відповідно, до головних управлінь Пенсійного фонду в областях, місті Києві;
- скарга на рішення головних управлінь Пенсійного фонду України подається до Пенсійного фонду України.

 Скарга, подана до органу Пенсійного фонду України вищого рівня, супроводжується документами, що свідчать про прийняття неправомірних рішень.

Скарга може бути подана до органу Пенсійного фонду України вищого рівня **ПРОТЯГОМ ОДНОГО РОКУ** з моменту прийняття рішення, але **НЕ ПІЗНІШЕ ОДНОГО МІСЯЦЯ** з часу ознайомлення заявника з прийнятим рішенням.

За бажанням особи, скарга може бути розглянута **КОМІСІЄЮ З ПИТАНЬ РОЗГЛЯДУ СКАРГ ГРОМАДЯН** на рішення органів Пенсійного фонду України щодо пенсійного забезпечення, утвореною при Пенсійному фонді України або при головних управліннях. Рішення Комісії, прийняте за розглядом скарги, має **РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР**.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СКАРГИ

Скарга повинна бути:

- 📍 викладена в письмовій формі;
- 📍 підписана заявником із зазначенням дати;
- 📍 надіслана до органу Пенсійного фонду України поштою або передана особисто.

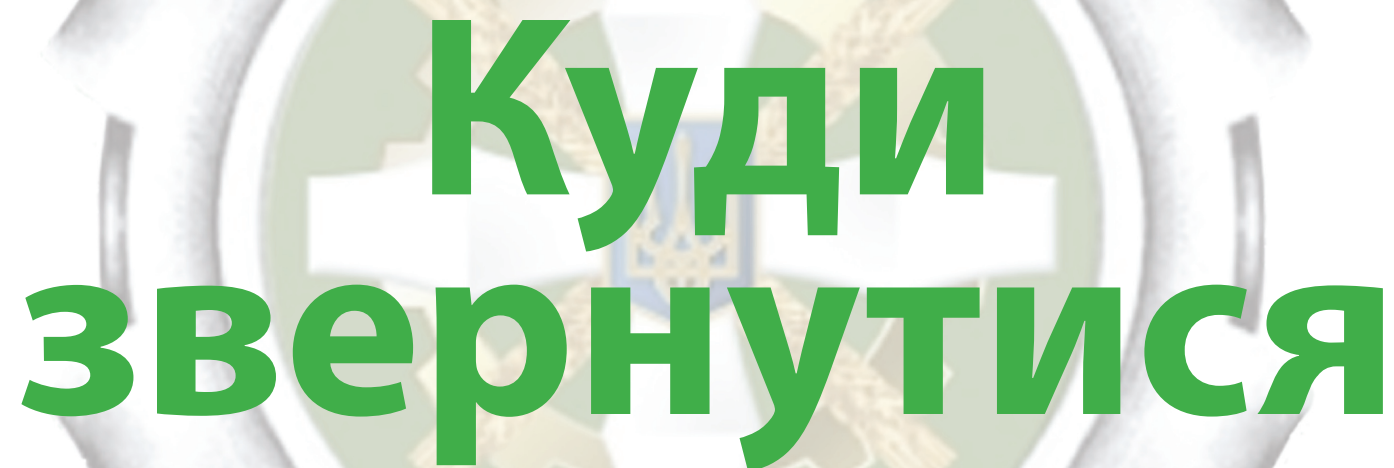
У скарзі має бути зазначено:

- 📍 прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання заявника;
- 📍 найменування органу Пенсійного фонду України, яким прийнято рішення;
- 📍 суть порушеної вимоги;
- 📍 інформація про оскарження рішення органу Пенсійного фонду України в суді (у разі такого оскарження).

Скарга, оформлена без дотримання цих вимог, що не дає можливості розглянути її по суті, повертається заявнику з відповідним обґрунтуванням не пізніше ніж через 10 днів від дня її отримання.

Заявник може подавати інші документи, необхідні для розгляду скарги, які після її розгляду повертаються заявнику.

**Куди
звернутися**

КУДИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ

WEB-ПОРТАЛ
ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ
ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ
www.portal.pfu.gov.ua

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

Поштова адреса: 01601,
м. Київ-14, вул. Бастіонна, 9
Електронна пошта: info@pfu.gov.ua
Факс: (044) 284-73-37
Офіційний веб-сайт: www.pfu.gov.ua

КОНТАКТ-ЦЕНТР

ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

0 800 503 753
(044) 281-08-70
(044) 281-08-71

ГРАФІК РОБОТИ:

понеділок – п'ятниця
з 08.00 до 20.00;
субота – з 8.00 до 14.00;
неділя – вихідний день.

Для мешканців усіх регіонів України
дзвінки зі стаціонарних телефонів
до Контакт-центру **безкоштовні**.

Територіальні органи Пенсійного фонду України

Головні управління
Пенсійного фонду України
в АР Крим, областях, м. Києві
та м. Севастополі

МІСЦЕВІ УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

- об'єднані управління
- управління в районах
- управління у містах
- управління в районах у містах

Віддалені робочі місця, обладнані поза межами територіальних управлінь

В агентських
пунктах

В центрах надання
адміністративних послуг

В територіальних
громадах

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ:

- консультує та надає роз'яснення з питань загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- інформує громадян щодо ключових змін у законодавстві з питань пенсійного страхування;
- розглядає заяви, пропозиції та скарги відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ:

- надають весь спектр послуг з пенсійного страхування. **Перелік послуг див. у розділі «Послуги, які надаються органами Фонду».** На віддалених робочих місцях надаються окремі послуги, визначені регламентом.

КОНТАКТ-ЦЕНТР у телефонному режимі:

- надає консультаційні послуги, довідки та роз'яснення з питань загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- оперативно розглядає заяви, пропозиції та скарги, що надходять до Контакт-центру;
- інформує громадян, що звертаються до Контакт-центру, про ключові зміни у законодавстві з питань пенсійного забезпечення.

WEB-ПОРТАЛ дає можливість:

ДОСТУПУ КОРИСТУВАЧА ДО ІНФОРМАЦІЇ (за умови підтвердження ідентифікації особи, що одержує доступ, шляхом реєстрації особи в базі даних WEB-порталу)*:

про стан відомостей про застраховану особу; про пенсійні виплати; про стан взаєморозрахунків за зобов'язаннями платника; отримання електронних довідок, достовірність яких підтверджується спеціальним **QR-кодом**; одержання **СМС-повідомлень**:

- пенсіонерам – про результати розгляду звернення за призначенням чи перерахунком, поновленням або припиненням виплати пенсії, про утримання з пенсійної виплати, про необхідність звернення до Пенсійного фонду України для підтвердження даних про особу;
- застрахованим особам – щомісяця про сплату/несплату роботодавцем єдиного соціального внеску і про зарахування/незарахування цього періоду до страхового стажу.

ВЗАЄМОДІЇ КОРИСТУВАЧА З ОРГАНАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ З ПИТАНЬ:

заповнення бланків заяви, скарги, пропозиції, запиту в електронній формі; стану розгляду заяв, скарг, пропозицій, запитів, поданих в електронній формі; подання запитів для підготовки в паперовій формі довідок, інших документів, які заявник одержує під час особистого звернення до органів Пенсійного фонду; попереднього запису на прийом в органі Пенсійного фонду; одержання іншої необхідної довідкової інформації (місцезнаходження, телефони органів Пенсійного фонду, новини тощо).

***Порядок реєстрації на WEB-порталі див. на наступній стор.**

ЯК ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ НА WEB-ПОРТАЛІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

ПЕРШИЙ СПОСІБ (I):

подача заяви для реєстрації
на WEB-порталі

Для реєстрації заяви необхідно особисто відвідати орган Пенсійного фонду України.

ДРУГИЙ СПОСІБ (II):

онлайн-реєстрація за
кваліфікованим електронним
підписом (ключем КЕП).

Ключ КЕП може бути записано на будь-який електронний носій (наприклад, CD-RW диски, флеш-накопичувач USB) або на електронному пенсійному посвідченні (ЕПП).

РЕЄСТРАЦІЯ НА WEB-ПОРТАЛІ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ОДИН РАЗ!

I. РЕЄСТРАЦІЯ НА WEB-ПОРТАЛІ ЗА ЗАЯВОЮ

Для реєстрації заяви необхідно особисто відвідати орган Пенсійного фонду України.

ДЛЯ ЦЬОГО ВАМ ПОТРІБНО ВИКОНАТИ ТАКІ КРОКИ:

1 Прийдіть до обраного Вами органу Пенсійного фонду та оформіть заяву.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВИ:

- паспорт;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків – фізичної особи (ідентифікаційний номер).

2 Отримайте розписку про одержання заяви та реєстраційний код.

 Реєстраційний код необхідний Вам для реєстрації на WEB-порталі, отже, зберігайте його в таємниці до моменту закінчення реєстрації!

3 Завершіть реєстрацію, зайшовши на WEB-портал ПФУ в мережі Інтернет: виберіть пункт меню «Реєстрація» в закладінці «Реєстрація за заявою» і заповніть реєстраційну форму.

 **Логін і пароль бажано вибирати такими, що не містять Ваших справжніх імен та прізвищ.
Виконання такої рекомендації підвищить рівень захисту Ваших персональних даних.**

4 Після реєстрації на введену Вами електронну адресу надійде лист, необхідний для підтвердження реєстрації. Після підтвердження реєстрації Ви отримаєте повідомлення з WEB-порталу про успішне закінчення реєстрації.

II. РЕЄСТРАЦІЯ ОН-ЛАЙН ЗА КВАЛІФІКОВАНИМ ЕЛЕКТРОННИМ ПІДПИСОМ (КЛЮЧЕМ КЕП)

Для онлайн-реєстрації на WEB-порталі Вам необхідно мати особистий кваліфікований електронний підпис (КЕП).

Отримання кваліфікованого електронного підпису відбувається в акредитованому центрі сертифікації ключів (АЦСК). Такі послуги можуть надавати як недержавні центри сертифікації ключів (за оплату), так і ЦЕНТРИ, СТВОРЕНІ ПРИ ПОДАТКОВИХ ОРГАНАХ, – БЕЗКОШТОВНО.

Адреси отримання ключів та зразки заповнення заявок можна переглянути на сайті Центру сертифікації ключів Державної фіскальної служби України – www.acskidd.gov.ua/reglament

Для отримання КЕПу Державній фіскальній службі потрібно принести в найближче регіональне представництво ДФС такі документи:

- заповнена та підписана Реєстраційна картка (для фізичної особи) встановленого зразка, у двох примірниках;
 - копія паспорта підписувача (копії 1-2 сторінок (3-6 за наявності відміток) та сторінка з відміткою про реєстрацію місця проживання) або копія паспорта підписувача виготовленого у формі картки, що містить безконтактний електронний носій (копії лицьового та зворотного боку та копія паперового витягу з Єдиного державного демографічного реєстру про адресу реєстрації місця проживання, або копія Довідки про реєстрацію місця проживання фізичної особи);
 - копія довідки про отримання реєстраційного номеру облікової картки платника податків *, засвідчена підписом власника. За наявності у паспорті громадянина України реєстраційного номера облікової картки платника податків, замість копії картки платника податків, може бути подана копія сторінки паспорта громадянина України з відповідною відміткою, засвідчена підписом власника. Якщо через релігійні переконання фізична особа відмовилась від реєстраційного номеру облікової картки платника податків, додатково подається копія сторінки паспорта з відміткою про таку відмову.
- * у разі, якщо через релігійні переконання фізична особа відмовилась від реєстраційного номеру облікової картки платника податків, копія картки платника податків не подається.
- порожній CD-R або USB-накопичувач для запису електронного ключа.

ДЛЯ АВТОРИЗАЦІЇ ЗА КЕП ВАМ ПОТРІБНО ВИКОНАТИ ТАКІ КРОКИ:

1

На екранній формі «Вхід» у закладинці «За КЕП» ознайомитися зі списком АЦСК (Акредитований центр сертифікації ключів), КЕП яких підтримує WEB-портал ПФУ.

2

Якщо Ви маєте КЕП одного з цих АЦСК:

виберіть відповідний АЦСК;

виберіть файл ключа;

введіть пароль ключа.

3

Якщо Ви не маєте КЕП одного із запропонованих АЦСК, Вам необхідно звернутися до запропонованих АЦСК та отримати КЕП.

Інформацію про отримання КЕП Ви можете отримати через мережу Інтернет, залежно від АЦСК, вибраного Вами.

ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пенсійного фонду України
08.04.2019 № 42

МАПА

ЗАПИТАННЯ - ВІДПОВІДІ

НОВИНИ

КОНТАКТИ

ПЕНСІЙНИЙ КАЛЬКУЛЯТОР

ГРАФІК

особистого прийому громадян керівництвом Пенсійного фонду України
та керівниками структурних підрозділів

№ п/п	Дні тижня	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Години прийому
1	Щопонеділка	МАКСИМОВА Анна Сергіївна	В. о. начальника управління по роботі з персоналом	10.00-17.00
		ШУЛЯК Алла Павлівна	Директор департаменту внутрішнього аудиту та фінансового контролю	
		КАСЬЯНОВ Олександр Олександрович	Завідувач сектору з питань запобігання та виявлення корупції	
2	Щовівторка	МАШКІН Владислав Геннадійович	Заступник Голови правління	10.00-13.00
		РЯБЦЕВА Тетяна Борисівна	Директор юридичного департаменту	10.00-17.00
3	Четвертий вівторок парного місяця	КАПІНУС Євгеній Валерійович	Голова правління	15.00-17.00
4	Щосереда	ОХРІМЕНКО Олена Валентинівна	Директор департаменту пенсійного забезпечення	10.00-17.00
		КОСТРИЦЯ Петро Володимирович	Начальник управління адміністративного забезпечення	
5	Щочетверга	КОВПАШКО Ірина Василівна	Заступник Голови правління	10.00-13.00
		ЧОРНЕНЬКА Наталія Анатоліївна	В. о. начальника управління організаційної роботи, зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації	10.00-17.00
6	Щоп'ятниці	КОРОЛЬ Тетяна Іллівна	Директор фінансово-економічного департаменту	10.00-17.00
		МАЛЕЦЬКИЙ Олександр Миколайович	Директор департаменту інформаційних систем та електронних реєстрів	

Поштова адреса:
01601, м. Київ-14, вул. Бастіонна, 9
Веб-адреса:
<http://www.pfu.gov.ua>
Електронна пошта: pf-it@gu.kiev.ua

ТУТ ВИ
МОЖЕТЕ
ОТРИМАТИ

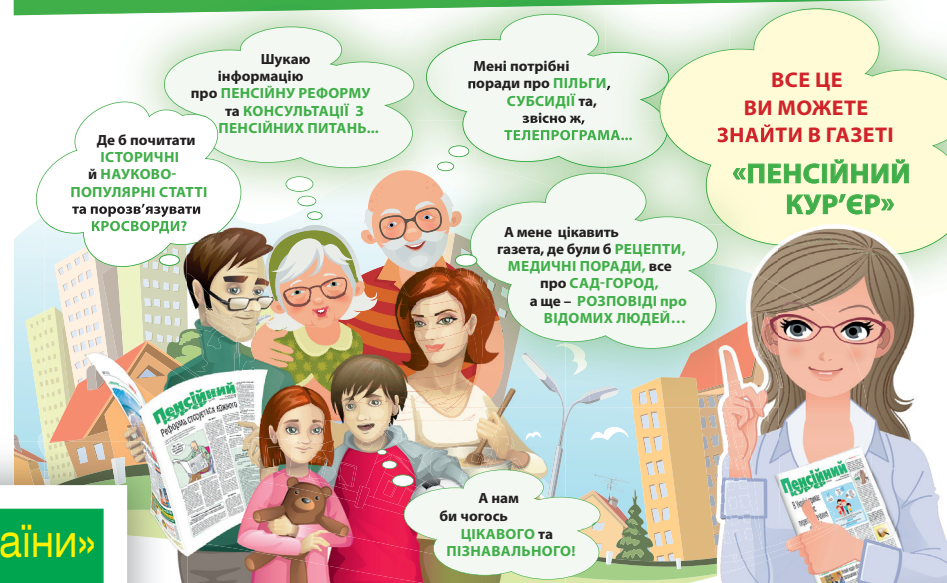
Журнал «Вісник Пенсійного фонду України»
«Актуальність, професійність, лаконічність»

СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ВИДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО - АНАЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

- погляди фахівців та науковців на перспективи розвитку пенсійної системи в Україні;
- фахові дискусії з актуальних питань пенсійного страхування;
- ділова аналітика;
- огляд законодавства та аналіз законопроектів, пов'язаних зі сферою функціонування пенсійної системи;
- досвід регіонів у розробці та впровадженні передових досягнень у пенсійній сфері;
- методичні та практичні рекомендації застосування пенсійного законодавства;
- юридичні консультації, судова практика;
- зарубіжний досвід функціонування пенсійних систем;
- інша аналітична і статистична інформація

«ПЕНСІЙНИЙ КУР'ЄР» – ГАЗЕТА ДЛЯ ВСІХ І ПРО ВСЕ!

АКТУАЛЬНУ
ІНФОРМАЦІЮ
ТА КВАЛІФІКОВАНЕ
РОЗ'ЯСНЕННЯ

Послуги, які надаються органами Фонду

ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ФОНДУ

	Назва послуги	Де можна отримати
	КОНСУЛЬТАЦІЯ ГРОМАДЯН З ПИТАНЬ ПЕНСІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	▶ Пенсійний фонд України ▶ Головні управління ▶ Місцеві управління ▶ Віддалені робочі місця* ▶ WEB-портал Фонду
	НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ З РЕЄСТРУ ЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	▶ Місцеві управління ▶ WEB-портал Фонду – <i>подання заяви на оформлення довідки</i>
	ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ	▶ Місцеві управління ▶ WEB-портал Фонду – <i>подання заяви</i>
	ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЇ	▶ Місцеві управління ▶ WEB-портал Фонду – <i>подання заяви</i>

*Віддалені робочі місця, обладнані поза межами територіальних управлінь Фонду в **ОТГ** (об'єднана територіальна громада), **ЦНАПах** (центр надання адміністративних послуг), агентських пунктах.

ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ФОНДУ

	Назва послуги	Де можна отримати
	ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ	▶ Місцеві управління ▶ Віддалені робочі місця – <i>подання заяви</i>
	ВСТАНОВЛЕННЯ НАДБАВОК, ПІДВИЩЕНЬ, ДОДАТКОВОЇ ПЕНСІЇ, ІНДЕКСАЦІЇ ТА ІНШИХ ДОПЛАТ ДО ПЕНСІЙ, ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ	▶ Місцеві управління ▶ Віддалені робочі місця – <i>подання заяви</i>
	ВИДАЧА ПЕНСІЙНИХ ПОСВІДЧЕНЬ (у тому числі ЕЛЕКТРОННИХ ПЕНСІЙНИХ ПОСВІДЧЕНЬ)	▶ Місцеві управління ▶ Віддалені робочі місця ▶ WEB-портал Фонду – <i>заповнення анкети</i>
	ПІДТВЕРДЖЕННЯ НА КОМІСІЇ СТАЖУ РОБОТИ НА ПОСАДАХ, ЩО ДАЮТЬ ПРАВО НА ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ НА ПІЛЬГОВИХ УМОВАХ АБО ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ	▶ Головні управління ▶ Місцеві управління – <i>подання заяви</i> ▶ Віддалені робочі місця – <i>подання заяви</i>

ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ФОНДУ

	Назва послуги	Де можна отримати
	ЗМІНА СПОСОБУ ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ	▶ Місцеві управління ▶ Установи банків – <i>подання заяви на переведення виплати пенсії через банк</i>
	ВИПЛАТА НЕДООТРИМАНОЇ ПЕНСІЇ	▶ Місцеві управління ▶ Віддалені робочі місця – <i>подання заяви</i>
	ПЕРЕВЕДЕННЯ ПЕНСІЙНОЇ ВИПЛАТИ ЗА НОВИМ МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ	▶ Місцеві управління
	ВИДАЧА ДОВІДОК ПРО РОЗМІР ПЕНСІЇ, ПРО ПЕРЕБУВАННЯ НА ОБЛІКУ	▶ Місцеві управління ▶ WEB-портал Фонду – <i>подання заяви на оформлення довідки</i>
	ОФОРМЛЕННЯ ДОПОМОГИ НА ПОХОВАННЯ	▶ Місцеві управління

ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ФОНДУ

	Назва послуги	Де можна отримати
	НАДАННЯ ПОСЛУГ В ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ	► У будь-якій точці доступу до мережі Інтернет <i>за допомогою КЕП або логіну та пароля, отриманих за заявою після реєстрації в управліннях Пенсійного фонду</i>
	НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УМОВИ, ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ, ПЕРЕРАХУНКУ, ВИПЛАТИ ПЕНСІЙ, СПЛАТУ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ	► Пенсійний фонд України ► Головні управління ► Місцеві управління ► Віддалені робочі місця ► WEB-портал Фонду
	ПРАВОВА ОЦІНКА ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ (ПЕРЕРАХУНКУ ПЕНСІЙ)	► Місцеві управління ► Віддалені робочі місця
	РОЗГЛЯД ЗАЯВ ВІД ОСІБ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН»	► Пенсійний фонд України ► Головні управління ► Місцеві управління ► Віддалені робочі місця ► WEB-портал Фонду
	ПОНОВЛЕННЯ ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ	► Місцеві управління ► Віддалені робочі місця – <i>подання заяви</i>

Пенсійний фонд України

КОНСУЛЬТАЦІЯ ГРОМАДЯН З ПИТАНЬ ПЕНСІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- У Пенсійному фонді України
- В головних управліннях
- В місцевих управліннях
- На віддалених робочих місцях
- На WEB-порталі Фонду

Консультації та роз'яснення щодо застосування законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, пенсійне забезпечення щодо прав та обов'язків платника єдиного внеску та застрахованої особи надаються без пред'явлення документів, що посвідчують особу.

 КОНСУЛЬТАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ, ЯКІ ОБРОБЛЯЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ, МОЖНА ОТРИМАТИ, НАДАВШИ ТАКІ ДОКУМЕНТИ:

- 1** паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- 2** документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- 3** пенсійне посвідчення (за наявності).

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

паспорт;

документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);

рішення суду (за наявності).

Строк надання послуги –
у день звернення.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ З РЕЄСТРУ ЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На WEB-порталі Фонду –
подання заяви
на оформлення довідки

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

1 заява;

2 паспорт або інший документ, що посвідчує особу;

3 документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, чи пенсійне посвідчення.

**ІНФОРМАЦІЯ НАДАЄТЬСЯ У ФОРМІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ВІДОМОСТЕЙ
ПРО ЗАСТРАХОВАНУ ОСОБУ (ЗА ФОРМАМИ: ОК 5, ОК 2, ОК 7).**

Строк надання послуги – у день звернення застрахованої особи.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На WEB-порталі Фонду – подання заяви

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ:

- 1 заява;
- 2 паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3 документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його копія;
- 4 документи про стаж, визначені Порядком підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 року № 637, та їхні копії;
- 5 довідка про заробітну плату (дохід) по 30.06.2000 (за бажанням особи, або у випадках, передбачених законодавством);
- 6 документи, які засвідчують особливий статус (за наявності);
- 7 фото для виготовлення пенсійного посвідчення.

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ПОДАЮТЬСЯ ДОДАТКОВО:

Для осіб, визнаних особами з інвалідністю:

- орган Пенсійного фонду України додає виписку з акту огляду медико-соціальної експертної комісії (МСЕК).

До заяви про призначення пенсії по інвалідності військовослужбовців строкової служби:

- копія свідоцтва про хворобу, видана і завірена військовим комісаріатом за місцем зняття військовослужбовця з військового обліку або довідка військово-лікарської комісії. Якщо інвалідність настала після звільнення з військової служби, то замість копії свідоцтва про хворобу подаються довідка військового комісаріату про проходження військової служби із зазначенням дати призову, дати і підстави звільнення з військової служби та висновки МСЕК про те, що інвалідність пов'язана з проходженням військової служби.

До заяви про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника:

- документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування особи, якій призначається пенсія, та померлого годувальника (подається, якщо особа, яка звернулася з заявою про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника, має такі документи) та його копія;
- свідоцтво про народження або паспорт непрацездатного члена сім'ї, якому призначається пенсія, та їхні копії;
- довідка про склад сім'ї померлого годувальника та копії документів, що засвідчують родинні стосунки члена сім'ї з померлим годувальником (за наявності);
- свідоцтво органу ДРАЦС про смерть годувальника або рішення суду про визнання його безвісти відсутнім, або оголошення його померлим та його копія;
- документи про вік померлого годувальника сім'ї за відсутності таких даних у свідоцтві про смерть чи рішенні суду про визнання годувальника безвісти відсутнім або оголошення його померлим та їхні копії;
- довідки загальноосвітніх навчальних закладів системи загальної середньої освіти, професійно-технічних, вищих навчальних закладів про те, що непрацездатні члени сім'ї померлого годувальника навчаються за денною формою навчання;
- документ про перебування членів сім'ї (крім дітей) на утриманні померлого годувальника;
- експертний висновок про встановлення причинного зв'язку смерті годувальника з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС (за наявності);
- виписки з актів огляду в МСЕК дорослих членів сім'ї, яким право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника надається внаслідок їхньої інвалідності;
- до заяви про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника сім'ї військовослужбовця строкової служби додається документ, одержаний від військової частини або районного (міського) військового комісаріату чи іншої військової установи, що засвідчує дату та причину смерті військовослужбовця, або документ про визнання військовослужбовця безвісти відсутнім, або оголошення його померлим.

Якщо смерть настала після звільнення з військової служби, подаються свідоцтво ДРАЦС про смерть, довідка військового комісаріату про проходження військової служби з зазначенням дати призову, дати і підстав звільнення з військової служби та висновок МСЕК про те, що смерть військовослужбовця пов'язана з проходженням військової служби.

 Для призначення пенсії за вислугу років або на пільгових умовах:
документи, що підтверджують стаж роботи, який дає право на призначення такого виду пенсії.

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- документ, що повсвідчує особу представника.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

Термін розгляду заяви – не пізніше 10 календарних днів після її надходження та за наявності всіх необхідних документів.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

ПАМ'ЯТКА ПЕНСІОНЕРУ

- Заява про призначення пенсії та необхідні документи подаються до територіального органу Пенсійного фонду або до уповноваженого ним органу чи уповноваженій особі особисто або через представника, який діє на підставі виданої йому довіреності, посвідченої нотаріально.
- Особі, яка має одночасно право на різні види пенсії (за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника), за різними законами, а також на щомісячне довічне грошове утримання, що виплачується замість пенсії, призначається одна пенсія або щомісячне довічне грошове утримання за її вибором.
- Переведення з одного виду пенсії на інший провадиться з дня подання заяви з усіма необхідними документами.
- Пенсіонерам після досягнення пенсійного віку рекомендуємо звернутися до органів Пенсійного фонду із заявою про призначення пенсії за віком.
- Заява про призначення пенсії за віком може бути подана застрахованою особою **НЕ РАНІШЕ НІЖ ЗА МІСЯЦЬ** до досягнення пенсійного віку.

Пенсія призначається з дня звернення за пенсією, крім тих випадків, коли пенсія призначається з більш раннього строку:

- пенсія за віком призначається з дня, що настає за днем досягнення пенсійного віку, якщо звернення за пенсією відбулося не пізніше трьох місяців з дня досягнення особою пенсійного віку;
- пенсія по інвалідності призначається з дня встановлення інвалідності, якщо звернення за пенсією відбулося не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності;
- пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається з дня, що настає за днем смерті годувальника, якщо звернення про призначення такого виду пенсії надійшло протягом **12 МІСЯЦІВ** з дня смерті годувальника;
- пенсія за вислугу років призначається при залишенні роботи, яка дає право на цю пенсію.

Пенсія призначається довічно або на період, протягом якого пенсіонер має право на виплату пенсії відповідно до законодавства.

Пенсійний фонд України

ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЇ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На WEB-порталі Фонду – подання заяви

Пенсіонери мають право на перерахунок пенсії у разі збільшення розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. При цьому непрацюючим пенсіонерам такий перерахунок проводиться з дня встановлення нового розміру прожиткового мінімуму, а пенсіонерам, які працюють, – після звільнення з роботи, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, визначеного законом на дату звільнення.
ТАКИЙ ПЕРЕРАХУНОК ПРОВОДИТЬСЯ АВТОМАТИЧНО органами Пенсійного фонду України.

Працюючі пенсіонери мають право на перерахунок пенсії не раніше ніж **ЧЕРЕЗ ДВА РОКИ** після призначення (попереднього перерахунку) пенсії.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1 заява;
- 2 паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3 документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його копія;
- 4 пенсійне посвідчення (за наявності);
- 5 документи, що підтверджують трудовий стаж за період роботи до 01.01.2004, та їхні копії;
- 6 довідка про заробітну плату (дохід) по 30.06.2000 (у разі необхідності);
- 7 документи, які засвідчують особливий статус (за наявності) або є підставою для встановлення надбавки, допомоги, підвищення.

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- 📍 довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження.
- 📍 документ, що повсвідчує особу представника.

Строки проведення перерахунку пенсії:

- 📍 **з першого числа місяця**, у якому пенсіонер звернувся за перерахунком пенсії, якщо відповідну заяву з усіма необхідними документами **подано** ним **до 15 числа включно**;
- 📍 **з першого числа наступного місяця**, якщо заяву з усіма необхідними документами **подано** ним **після 15 числа**.

Термін розгляду заяви – не пізніше 10 календарних днів після її надходження.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На віддалених робочих місцях – подання заяви

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ОСОБИ, ЯКА МАЄ ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ:

- ❶ заява;
- ❷ паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- ❸ документи, що підтверджують особливі заслуги, та їхні копії;
- ❹ документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків та його копії;
- ❺ трудова книжка та її копії.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ПЕНСІЇ ЧЛЕНАМ СІМ'Ї ПОМЕРЛОЇ ОСОБИ, ЯКА МАЛА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ:

- 📍 документи, що підтверджують особливі заслуги померлої особи, та їхні копії;
- 📍 свідоцтво про смерть та його копія;
- 📍 документи, що підтверджують родинні стосунки з померлим (свідоцтво про шлюб, свідоцтва про народження дітей, рішення суду про встановлення родинних стосунків), та їхні копії;
- 📍 копії документів, що підтверджують факт загибелі (смерті) під час виконання службових обов'язків у період проходження військової служби, служби в органах внутрішніх справ, державній пожежній охороні, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції, Держспецзв'язку чи Державній кримінально-виконавчій службі внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаного під час виконання таких обов'язків, військовослужбовців та осіб, зазначених у частині другій статті 6 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною».

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- 📍 довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- 📍 документ, що повсвідчує особу представника.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- 📍 паспорт; 📍 документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження); 📍 рішення суду (за наявності).

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ВСТАНОВЛЕННЯ НАДБАВОК, ПІДВИЩЕНЬ, ДОДАТКОВОЇ ПЕНСІЇ, ІНДЕКСАЦІЇ ТА ІНШИХ ДОПЛАТ ДО ПЕНСІЙ, ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На віддалених робочих місцях –
подання заяви

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1 заява;
- 2 паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3 документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його копія.

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ЗАСВІДЧУЮТЬ ОСОБЛИВИЙ СТАТУС ОСОБИ:

- 📍 про визнання заявника ветераном війни, особою, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», або особою, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною *(для підвищення пенсій згідно зі статтями 12–16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»)*, та їхні копії;
- 📍 про визнання особи такою, що має особливі заслуги перед Батьківщиною *(для підвищення пенсії відповідно до статті 9 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»)*, та їхні копії;
- 📍 про визнання заявника реабілітованим або членом його сім'ї, якого було примусово переселено *(для підвищення пенсії згідно з пунктом «г» статті 77 Закону України «Про пенсійне забезпечення»)*, та їхні копії;
- 📍 про надання статусу особи, яка проживає, працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського *(для підвищення пенсії згідно зі статтею 6 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»)* та їхні копії;

- 📍 про надання статусу учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС чи потерпілого від Чорнобильської катастрофи *(для призначення додаткової пенсії відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»)* та їхні копії;
- 📍 експертний висновок щодо встановлення причинного зв'язку смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС *(для призначення компенсаційної виплати відповідно до статті 52 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»)* та його копію;
- 📍 про нагородження нагрудним знаком «Почесний донор України», «Почесний донор СРСР» *(для встановлення надбавки відповідно до Закону України «Про донорство крові та її компонентів»)* та їхні копії;
- 📍 про визнання особи жертвою нацистських переслідувань або дружиною (чоловіком) померлої жертви нацистських переслідувань *(для підвищення пенсії або щомісячного довічного грошового утримання згідно зі статтями 6¹–6⁴ Закону України «Про жертви нацистських переслідувань»)* та їхні копії.

ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ НАДБАВКИ НА УТРИМАНЦІВ:

- 📍 про перебування на утриманні заявника непрацездатних членів сім'ї;
- 📍 свідоцтво про народження непрацездатного члена сім'ї та його копія;
- 📍 про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків непрацездатного члена сім'ї (за наявності);
- 📍 довідка про навчання непрацездатного члена сім'ї.

ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ НАДБАВКИ НА ДОГЛЯД:

 Особам з інвалідністю I групи надбавка встановлюється незалежно від виду отримуваної пенсії:

Одиноким особам з інвалідністю II групи, одиноким одержувачам пенсій за віком та за вислугу років, які потребують постійного стороннього догляду:

- заява про встановлення надбавки;
- заява про те, що пенсіонер не має працездатних дітей (незалежно від їхнього місця проживання), які зобов'язані за законом його утримувати;
- висновок лікарсько-консультаційної комісії про те, що особа потребує постійного стороннього догляду;
- довідка про склад сім'ї, видана за місцем проживання.

Одиноким особам з інвалідністю II та III групи, які досягли пенсійного віку:

- заява про встановлення надбавки;
- заява про те, що пенсіонер не має працездатних дітей (незалежно від їхнього місця проживання), які зобов'язані за законом його утримувати;
- довідка про склад сім'ї, видана за місцем проживання.

**Термін розгляду заяви –
не пізніше 10 календарних днів
після її надходження.**

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ВИДАЧА ПЕНСІЙНИХ ПОСВІДЧЕНЬ (у тому числі ЕЛЕКТРОННИХ ПЕНСІЙНИХ ПОСВІДЧЕНЬ)

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На віддалених робочих місцях
- На WEB-порталі Фонду – заповнення анкети

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОФОРМЛЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ПОСВІДЧЕННЯ:

- 1** анкета (заповнюється в органі Пенсійного фонду України);
- 2** паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3** документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його копія;
- 4** фото.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВИДАЧІ ПЕНСІЙНОГО ПОСВІДЧЕННЯ:

 паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- документ, що посвідчує особу представника.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

 Строк виготовлення пенсійного посвідчення –
протягом місяця після надходження заяви.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

ОФОРМЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПЕНСІЙНОГО ПОСВІДЧЕННЯ (ЕПП)

ЕПП це:

- Платіжна банківська картка
- Пенсійне посвідчення
- Електронний цифровий підпис

ЯК ОТРИМАТИ ЕПП

1 Звернутись особисто до управління Пенсійного фонду за місцем фактичного проживання з паспортом, довідкою про присвоєння ідентифікаційного номера, фото для подання заяви.

Внутрішньо переміщена особа додатково надає довідку про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи.

Особам з інвалідністю I та II групи, які потребують постійного догляду, та особи, які досягли 80-річного віку, можуть звернутися до управління Пенсійного фонду по телефону або на електронну пошту для подачі заяви на дому.

2

Особисто прийти до вказаного у заяві відділення Ощадбанку й отримати ЕПП.

3

Упродовж першого року отримання ЕПП – кожні 6 місяців, у наступні роки – раз у 12 місяців звертатися до відділення Ощадбанку для фізичної ідентифікації власника ЕПП.

Електронне пенсійне посвідчення виготовляється впродовж 30 робочих днів з дня подачі заяви до управління Пенсійного фонду.

Пенсійний фонд України

ПІДТВЕРДЖЕННЯ НА КОМІСІЇ СТАЖУ РОБОТИ НА ПОСАДАХ, ЩО ДАЮТЬ ПРАВО НА ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЙ НА ПІЛЬГОВИХ УМОВАХ АБО ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В головних управліннях
- В місцевих управліннях –
подання заяви
- На віддалених робочих місцях –
подання заяви

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- ❶ заява про підтвердження стажу роботи;
 - ❷ документи, які підтверджують факт припинення підприємства, установи, організації в результаті їхньої ліквідації (у тому числі архівні – щодо підприємств, установ, організацій, ліквідованих до 01.07.2004 та/або щодо яких відсутні дані про проведення реєстраційних дій у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань);
 - ❸ трудова книжка та її копія;
 - ❹ документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;
 - ❺ документи, видані архівними установами:
- 📍 довідка про заробітну плату; 📍 копії документів про проведення атестації робочих місць; 📍 копії документів про переведення на іншу роботу, на роботу з неповним робочим днем, надання відпусток без збереження заробітної плати (у разі відсутності – довідку про їхню відсутність).

У разі необхідності заявник може подавати інші документи, які можуть підтверджувати виконання робіт, що дають право на призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років.

Представник за довіреністю надає:

- 📍 довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- 📍 документ, що повсвідчує особу представника.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, законні представники (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- 📍 паспорт; 📍 документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- 📍 рішення суду (за наявності).

Питання підтвердження стажу роботи на посадах, що дають право на призначення пенсій на пільгових умовах або за вислугу років, регулюються відповідним Порядком, затвердженим постановою правління Пенсійного фонду України №18-1 від 10.11.2006.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ЗМІНА СПОСОБУ ВИПЛАТИ ПЕНСІЇ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- В установах банків –
подання заяви на переведення
виплати пенсії через банк

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1** заява про перерахування пенсії на банківський рахунок/заява про припинення перерахування пенсії на банківський рахунок (подається до органу Пенсійного фонду за місцем проживання (реєстрації));
- 2** паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3** документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його копія;
- 4** пенсійне посвідчення (за наявності).

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

Пенсія виплачується щомісяця, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій, або через установи банків.

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ВИПЛАТА НЕДООТРИМАНОЇ ПЕНСІЇ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На віддалених робочих місцях – подання заяви

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- ❶ заява (подається до органу Пенсійного фонду, де пенсіонер перебуває на обліку);
- ❷ паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- ❸ свідоцтво про смерть та його копія;
- ❹ документи, які підтверджують родинні стосунки та проживання з пенсіонером на день його смерті, їхні копії;
- ❺ для непрацездатних членів сім'ї подаються документи, які засвідчують, що вони перебували на утриманні померлого пенсіонера.

ДЛЯ ВИПЛАТИ НЕДООТРИМАНОЇ ПЕНСІЇ, ЯКА ВВІЙШЛА ДО СКЛАДУ СПАДЩИНИ, НАДАЄТЬСЯ:

- 📍 заява; 📍 паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 📍 свідоцтво про смерть пенсіонера та його копія; 📍 свідоцтво про право на спадщину, видане нотаріусом.

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- 📍 довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- 📍 документ, що посвідчує особу представника.

📍 **Сума пенсії, що залишилася недоотриманою у зв'язку зі смертю пенсіонера, виплачується по місяць його смерті включно** членам сім'ї, які проживали разом з пенсіонером на день його смерті, у тому числі непрацездатним членам сім'ї, які знаходилися на його утриманні, незалежно від того, проживали вони разом з померлим пенсіонером чи не проживали.

📍 Такі члени сім'ї **повинні звернутися за виплатою суми пенсії померлого пенсіонера протягом шести місяців** з дня відкриття спадщини.

📍 **У разі відсутності зазначених членів сім'ї** або у разі не звернення ними за виплатою вказаної суми в установленний строк **сума пенсії, що належала пенсіонерові** і залишилася недоотриманою у зв'язку з його смертю, **входить до складу спадщини.**

Термін розгляду заяви – не пізніше 10 календарних днів після надходження заяви з усіма необхідними документами.

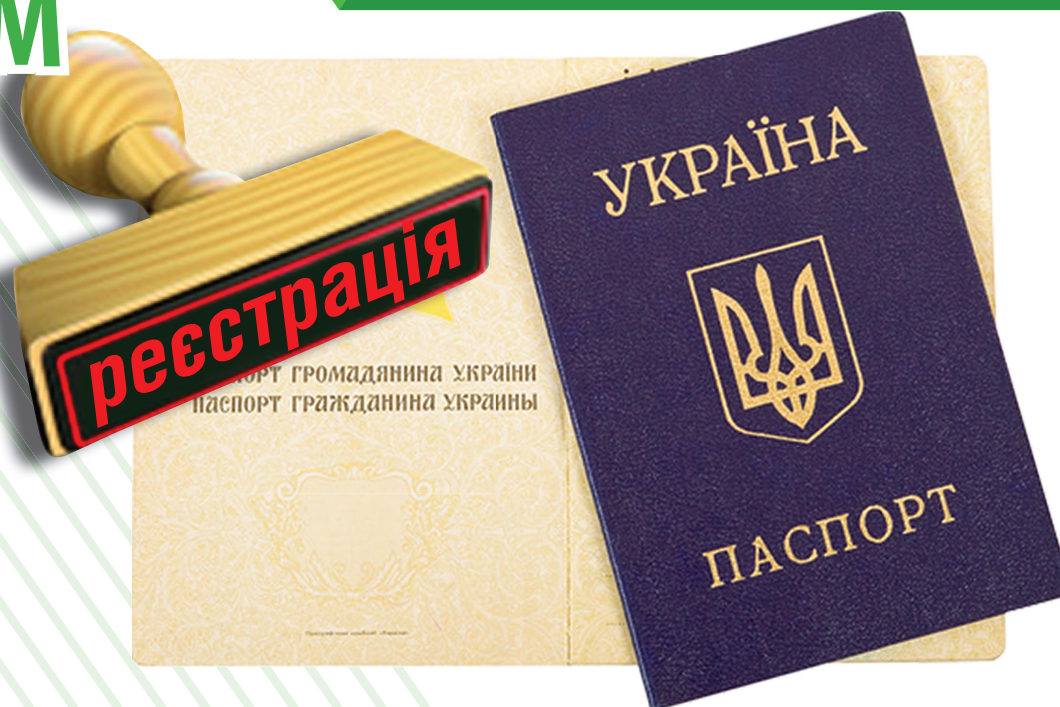
ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ПЕРЕВЕДЕННЯ ПЕНСІЙНОЇ ВИПЛАТИ ЗА НОВИМ МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:
➤ В місцевих управліннях

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1** заява до органу Пенсійного фонду України за новим місцем проживання;
- 2** паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3** документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або свідоцтво про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та його копія.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

 Не пізніше трьох робочих днів з дня одержання заяви надсилається запит про витребування пенсійної справи за попереднім місцем проживання (реєстрації) пенсіонера.

 Пенсійна справа **не пізніше п'яти робочих днів з дня одержання запиту** пересилається до органу, що призначає пенсію, за новим місцем проживання (реєстрації).

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ВИДАЧА ДОВІДКИ ПРО РОЗМІР ПЕНСІЇ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:

- В місцевих управліннях
- На WEB-порталі Фонду –
подання заяви
на оформлення довідки

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1** заява довільної форми, у якій вказано, за який період часу необхідна довідка про розмір пенсії та з якою метою вона буде використовуватися (субсидія, кредит, пільга тощо);
- 2** паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3** документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків та його копія;
- 4** пенсійне посвідчення (за наявності).

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ надає:

- довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- документ, що посвідчує особу представника.

Якщо пенсіонером є неповнолітня або недієздатна особа чи особа, цивільна дієздатність якої обмежена, **ЗАКОННІ ПРЕДСТАВНИКИ** (батьки, опікуни), піклувальники, представники закладу, який здійснює опіку та піклування, надають:

- паспорт;
- документи, що посвідчують особу та підтверджують її статус (повноваження);
- рішення суду (за наявності).

**Строк надання послуги –
у день звернення.**

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Пенсійний фонд України

ОФОРМЛЕННЯ ДОПОМОГИ НА ПОХОВАННЯ

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ:
➤ В місцевих управліннях

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

- 1** заява про виплату допомоги на поховання (подається до органу Пенсійного фонду, де перебував на обліку померлий пенсіонер);
- 2** паспорт заявника або інший документ, що посвідчує особу, та його копія;
- 3** довідка про смерть пенсіонера або витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання. У разі реєстрації смерті за межами України подається свідоцтво про смерть або інший документ, що підтверджує факт смерті, виданий компетентним органом іноземної держави.

ПРЕДСТАВНИК ЗА ДОВІРЕНІСТЮ НАДАЄ:

- довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, яка підтверджує його повноваження;
- документ, що посвідчує особу представника.

Допомога на поховання виплачується особі, яка здійснила поховання:

- **в розмірі двомісячної пенсії**, яку отримував пенсіонер на момент смерті;
- **в разі смерті «військового» пенсіонера – в розмірі тримісячної пенсії**, але не менше п'ятикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

**Строк надання послуги –
у день звернення заявника.**

ПОСЛУГА НАДАЄТЬСЯ БЕЗОПЛАТНО

Зразки заповнення документів

До органу, що призначає пенсії
_____1_____

ЗАЯВА ПРО ВИПЛАТУ ПЕНСІЇ

Гр. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проживання _____ Тел.: _____

Паспорт 2	Серія		Дата видачі	
	Номер		Дата народження	
	Ким виданий			

Прошу виплачувати пенсію за довіреністю, поновити виплату пенсії, виплачувати частину пенсії на непрацездатних членів сім'ї та інше з

_____3_____
(необхідне підкреслити)
_____4_____
(вказати причини)

Непрацездатні члени сім'ї _____5_____
(заповнюється у разі необхідності)

_____6_____
(прізвище, ім'я, по батькові, родинні стосунки та дата народження)

Місце проживання одержувача частини пенсії _____6_____
(заповнюється в разі необхідності)

Мені відомо, що відповідно до чинного законодавства виплата пенсії за довіреністю здійснюється протягом усього періоду дії довіреності за умови поновлення пенсіонером заяви про виплату пенсії за довіреністю через кожний рік дії такої довіреності.

Про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміну місця проживання та інші обставини, що можуть вплинути на моє пенсійне забезпечення, зобов'язуюсь своєчасно повідомити органи, що призначають та виплачують пенсію.

ПРИМІТКА

1 Вказується назва управління Пенсійного фонду, до якого надаються документи.

2 Заповнюється особисто громадянином відповідно до паспортних даних.

3 Заповнюється особисто громадянином – необхідно вибрати один варіант.

4 Потрібно зазначити причини, за якими виплату пенсії необхідно або поновити, або виплачувати за довіреністю тощо.

5 Заповнюється особисто громадянином у разі необхідності (наприклад, якщо частину пенсії потрібно виплачувати на непрацездатних членів сім'ї).

6 Заповнюється особисто громадянином у разі необхідності, якщо, наприклад, частина його пенсії буде виплачуватися на непрацездатного члена сім'ї.

**ЗАЯВА ЗАПОВНЮЄТЬСЯ
ГРОМАДЯНИНОМ ОСОБИСТО**

Приклад заповнення
(заповнюється громадянином особисто)

До органу, що призначає пенсії

**Управлінню
Пенсійного фонду України
в Печерському районі
м. Києва**

ЗАЯВА ПРО ВИПЛАТУ ПЕНСІЇ

Гр. Іваненко Іван Іванович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проживання: м. Київ, 01133, вул. Садова, 5, кв. 5 Тел.: 444-44-44

Паспорт	Серія	СО	Дата видачі	28.10.2001
	Номер	520455	Дата народження	08.08.1952
	Ким виданий Печерським РУ ГУ МВС в м. Києві			

Прошу виплачувати пенсію за довіреністю, **поновити виплату пенсії**,
виплачувати частину пенсії на непрацездатних членів сім'ї та інше
(необхідне підкреслити)

у зв'язку із довготривалим перебуванням на лікуванні
(зазначити причини)

Непрацездатні члени сім'ї _____
(заповнюється у разі необхідності)

(прізвище, ім'я, по батькові, родинні стосунки та дата народження)

Місце проживання одержувача частини пенсії _____
(заповнюється в разі необхідності)

Мені відомо, що відповідно до чинного законодавства виплата пенсії за довіреністю здійснюється протягом усього періоду дії довіреності за умови поновлення пенсіонером заяви про виплату пенсії за довіреністю через кожний рік дії такої довіреності.

Про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміну місця проживання та інші обставини, що можуть вплинути на моє пенсійне забезпечення, зобов'язуюсь своєчасно повідомити органи, що призначають та виплачують пенсію.

Дата	Підпис заявника
------	-----------------

Розписка-повідомлення

(заповнюється спеціалістами Пенсійного фонду)

Заява та інші документи

гр. _____

№ з/п	Прийняв	
Реєстраційний номер заяви	дата	підпис спеціаліста

Мені відомо, що відповідно до чинного законодавства виплата пенсії за довіреністю здійснюється протягом усього періоду дії довіреності за умови поновлення пенсіонером заяви про виплату пенсії за довіреністю через кожний рік дії такої довіреності.

Про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміну місця проживання та інші обставини, що можуть вплинути на моє пенсійне забезпечення, зобов'язуюсь своєчасно повідомити органи, що призначають та виплачують пенсію.

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

(область, місто)

Управлінню Пенсійного фонду
України

_____ 1 _____
району

**ЗАЯВА
про призначення/перерахунок пенсії**

Гр. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Дата народження _____ тел.: _____

Адреса:

Місце реєстрації	_____ 2 _____
Місце проживання	_____ 3 _____

Паспорт:

серія	номер	ким виданий	дата видачі
_____	_____	_____	_____

Реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган і мають відмітку у паспорті) _____ 4 _____

Прошу пенсію: призначити, перерахувати, поновити, відстрочити час її призначення, перевести з одного виду на інший (непотрібне закреслити).

Вид пенсії	_____ 5 _____
Кількість утриманців	_____ 6 _____
Пенсія на іншій підставі, державна допомога, виплата на дитину, страхові виплати	не призначалась/призначалась (незалежно від часу призначення)
На сьогодні	працюю/не працюю/зареєстрований як фізична особа-підприємець

(непотрібне закреслити та завірити підписом)

7 Пенсію прошу виплачувати:

Поштою	№ рахунка _____ в _____
--------	----------------------------

При призначенні пенсії прошу виключити із підрахунку заробітної плати період з _____ 8 _____ до _____ або провести це автоматизованим способом (непотрібне закреслити). Мені відомо, що відповідно до чинного законодавства громадянин, який має право на різні види пенсій, може отримати лише одну за його вибором.

Про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміну місця проживання, виїзд за кордон на постійне місце проживання та інші обставини, що можуть вплинути на моє пенсійне забезпечення, зобов'язуюсь своєчасно повідомити органи, що призначають та виплачують пенсію.

« _____ » _____ 20 _____ року Підпис заявника _____

Паспортні дані, ідентифікаційний номер (за наявності) і подані документи звірені.

М.П. _____ Спеціаліст _____

Начальник управління _____

ПРИМІТКА

- 1 Вказується назва управління Пенсійного фонду, до якого надаються документи.
- 2 Заповнюється особисто громадянином відповідно до паспортних даних.
- 3 Інформація про фактичне проживання, яка підтверджується довідкою житлово-експлуатаційних або інших організацій з місця проживання (заповнюється особисто громадянином).
- 4 Заповнюється особисто громадянином.
- 5 Заповнюється особисто громадянином залежно від причини звернення (або за призначенням пенсії, або за перерахунком).
- 6 Заповнюється особисто громадянином у разі наявності непрацездатних осіб, на яких призначається надбавка.
- 7 Заповнюється особисто громадянином відповідно до виявленого бажання отримувати пенсію через установу банку або поштою.
- 8 Заповнюється особисто громадянином відповідно до ст. 40 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (у разі можливості визначення такого періоду).

(область, місто)

Управлінню Пенсійного фонду
Українирайону 1**ЗАЯВА
про призначення/перерахунок пенсії**Гр. Іваненко Іван Іванович
(прізвище, ім'я, по батькові)Дата народження **08.08.1952** тел.: **444-44-44**

Адреса:

Місце реєстрації	м. Київ, вул. Садова, 5, кв. 5
Місце проживання	м. Київ, вул. Садова, 5, кв. 5

Паспорт:

серія	номер	ким виданий	дата видачі
СО	520455	Печерським РУГУМБС в м. Києві	28.10.2001

Реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган і мають відмітку у паспорті) (за наявності) 111111111.

Прошу пенсію: призначити, перерахувати, поновити, відстрочити час її призначення, перевести з одного виду на інший (непотрібне закреслити).

Вид пенсії	за віком (по інвалідності, у разі втрати годувальника, за вислугу років)
Кількість утриманців	<u>1</u>
Пенсія на іншій підставі, державна допомога, виплата на дитину, страхові виплати	не призначалась/ призначалась (підпис)
На сьогодні	працюю/не працюю/зареєстрований як фізична особа-підприємець (підпис)

(непотрібне закреслити та завірити підписом)

Пенсію прошу виплачувати (потрібне вписати):

Поштою	№ рахунка 1111111111111111 в Печерському відділенні № 3715 ВАТ «Державний ощадний банк України» в Печерському відділенні № 3715 ВАТ «Державний ощадний банк України»
--------	---

При призначенні пенсії прошу виключити із підрахунку заробітної плати період з _____ до _____ або провести це автоматизованим способом (непотрібне закреслити). Мені відомо, що відповідно до чинного законодавства громадянин, який має право на різні види пенсій, може отримати лише одну за його вибором.

Про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміну місця проживання, виїзд за кордон на постійне місце проживання та інші обставини, що можуть вплинути на моє пенсійне забезпечення, зобов'язуюсь своєчасно повідомити органи, що призначають та виплачують пенсію.

«__» _____ 20__ року

Підпис заявника _____

Паспортні дані, ідентифікаційний номер (за наявності) і подані документи звірені.

М.П.

Спеціаліст _____

Начальник управління _____

Аркуш 2

(заповнюється спеціалістами Пенсійного фонду)

Розписка-повідомлення

Заява та документи

Гр. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прийнято «__» _____ 20__ року і зареєстровано за № _____

Перелік документів, доданих до заяви:

№ з/п	Найменування документа	Кількість	№ документа
1	Трудова книжка		
2	Довідка про заробітну плату		
3	Документи про стаж		
...			

Перелік документів, яких недостатньо для призначення пенсії:

Назва документа	Строк подання (дата)	Дата подання документа	Підписи	
			заявника	спеціаліста

Спеціаліст _____

Управлінню Пенсійного фонду України

1

ЗАЯВА
про виплату допомоги на поховання

Гр. _____ 2 _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Адреса _____ Тел.: _____

Паспорт 3	Серія		Дата видачі	
	Номер		Дата народження	
	Ким виданий			

Прошу виплатити допомогу на поховання

гр. _____ 4 _____
(прізвище, ім'я, по батькові померлого пенсіонера)

Дата	Підпис заявника
------	-----------------

ПРИМІТКА

- 1 Вказується назва управління Пенсійного фонду, до якого надаються документи.
- 2 Зазначається прізвище, ім'я та по батькові особи, яка звертається за допомогою на поховання пенсіонера.
- 3 Заповнюється особисто громадянином відповідно до паспортних даних.
- 4 Заповнюється особисто заявником і зазначається прізвище, ім'я, по батькові померлого пенсіонера.

Зразок заяви відповідно до Закону України «Про звернення громадян»

Наша адреса:

Пенсійний фонд України
01601, м. Київ, вул. Бастіонна, 9

Голові правління
Пенсійного фонду України
Зарудному О.Б.

Заповнюється
в довільній формі

ПІБ _____,
що мешкає за адресою:
індекс: _____
область: _____
район: _____
населений пункт: _____
вул. _____
буд. _____ кв. _____

Заява

Прошу _____ (стисло викласти суть питання, що турбує
власника заяви, та вказати, на якому рівні вже вирішувалося
це питання – в районному управлінні зв місцем проживання чи
головному управлінні Пенсійного фонду України області).

Дата

Особистий підпис

Зразок заяви про виплату пенсії через поточний рахунок у банку

_____ (найменування органу Пенсійного фонду або органу соціального захисту населення)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання)

_____ (реквізити паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує
особу і підтверджує її вік, та документа, визначеного законодавством,
для з'ясування місця її проживання)

_____ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності))

Заповнюється
в довільній формі

Заява

про виплату пенсії або грошової допомоги

Прошу належні мені суми пенсії (грошової допомоги, іншої грошової
виплати) починаючи з _____ р. перераховувати на мій
поточний рахунок, який відкрито у _____

_____ (найменування установи уповноваженого банку)

поточний рахунок № _____, рахунок установи
уповноваженого банку № _____
в _____, код банку _____,
код згідно з ЄДРПОУ _____.

_____ р. _____
(підпис одержувача)

*Я, _____, уповноважую працівника
(прізвище, ім'я, по батькові)

банку передати від мого імені цю заяву до відповідного органу Пенсійного
фонду або органу соціального захисту населення.

*Я, _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, посада уповноваженого працівника банку) підтверджую, що ідентифікація
клієнта під час відкриття рахунка, в тому числі з обов'язковим пред'явленням паспорта громадянина
України або іншого документа, що посвідчує особу і підтверджує її вік, та документа, визначеного
законодавством, для з'ясування місця її проживання, проведена у повному обсязі відповідно до вимог
законодавства та нормативно-правових актів Національного банку, а копії відповідних документів
сформовано в окрему справу.

*Уповноважений працівник банку

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

МП

(відмітка банку)

* Зазначається у випадках подання заяви через установу уповноваженого банку

Корисні контакти

Урядова «гаряча лінія» – 1545

Дзвінки на урядову «гарячу лінію» 1545 з мережі фіксованого зв'язку Укртелекому, телефонів мобільних операторів Київстар, Vodafone Україна, Lifecell для заявників **безкоштовні**.

Для громадян України, які перебувають **за кордоном**, номер телефону урядової «гарячої лінії» **+38 (044) 284-19-15**

(оплата – за тарифами відповідного оператора зв'язку).

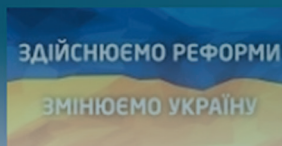
Громадяни також мають можливість подати електронне звернення до органів виконавчої влади через веб-сайт Урядового контактного центру:
www.ukc.gov.ua

Урядовий портал

ЄДИНИЙ ВЕБ-ПОРТАЛ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

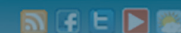

UA

RU

EN

ПОШУК

УРЯДОВА ГАРЯЧА ЛІНІЯ 1545

УРЯД

ДІЯЛЬНІСТЬ УРЯДУ

ОРГАНИ ВЛАДИ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАД

Інформація Мінсоцполітики для внутрішньо переміщених осіб

ГРАФІК

особистого прийому громадян членами Кабінету Міністрів України

ЗАТВЕРДЖЕНО
постанова Кабінету Міністрів України
від 12 жовтня 2010 р. № 924 (із змінами)

Перший віце-прем'єр-міністр України - Міністр економічного розвитку і торгівлі України	четвертий понеділок непарного місяця
Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	другий четвер непарного місяця
Віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України	четвертий четвер непарного місяця
Віце-прем'єр-міністр України Кириленко В. А.	третій вівторок парного місяця
Віце-прем'єр-міністр України Кістіон В. Є.	четвертий четвер парного місяця
Віце-прем'єр-міністр України Розенко П. В.	третій вівторок непарного місяця
Міністр Кабінету Міністрів України	другий вівторок парного місяця
Міністр аграрної політики та продовольства України	перший понеділок непарного місяця
Міністр внутрішніх справ України	другий понеділок непарного місяця
Міністр екології та природних ресурсів України	третій понеділок непарного місяця
Міністр енергетики та вугільної промисловості України	перша п'ятниця непарного місяця
Міністр закордонних справ України	друга п'ятниця непарного місяця
Міністр із питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	третій четвер непарного місяця
Міністр інформаційної політики України	перша п'ятниця парного місяця
Міністр інфраструктури України	друга п'ятниця парного місяця
Міністр культури України	третя п'ятниця непарного місяця
Міністр молоді та спорту України	другий четвер парного місяця
Міністр оборони України	перший понеділок парного місяця
Міністр освіти і науки України	другий понеділок парного місяця
Міністр охорони здоров'я України	третій понеділок парного місяця
Міністр соціальної політики України	четвертий понеділок парного місяця
Міністр фінансів України	третя п'ятниця парного місяця
Міністр юстиції України	четверта п'ятниця парного місяця

ГРАФІК
прийому громадян керівниками
Міністерства соціальної політики України

ДИТИНА У РОД

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Адреса проведення прийому	День прийому	Часи прийому
1	РЕВА Андрій Олексійович	міністр	пров. Музейний, 12	четвертий понеділок парного місяця	з 15.00 до 17.00
2	КРЕНОВСЬКА Ольга Петрівна	перший заступник міністра	вул. Еспланадна, 8/10	третій четвер кожного місяця	з 15.00 до 17.00
3	ІВАНКЕВИЧ Віктор Вікторович	державний секретар	вул. Еспланадна, 8/10	перший четвер кожного місяця	з 15.00 до 17.00
4	ФЕДОРОВИЧ Наталія Володимирівна	заступник міністра	вул. Еспланадна, 8/10	четвертий четвер кожного місяця	з 15.00 до 17.00
5	ШАМБІР Микола Іванович	заступник міністра	вул. Еспланадна, 8/10	другий четвер кожного місяця	з 15.00 до 17.00
6	ПОПОВА Лариса Віталіївна	заступник міністра	вул. Еспланадна, 8/10	перший вівторок кожного місяця	з 11.00 до 13.00
7	ЧУРКІНА Олександра Ігорівна	заступник міністра з питань європейської інтеграції	вул. Еспланадна, 8/10	другий вівторок кожного місяця	з 11.00 до 13.00

Примітка. Попередній запис на особистий прийом до керівників міністерства проводиться не пізніше ніж **за 3 робочих дні** до дати проведення особистого прийому: **з понеділка по четвер – з 09.30 до 13.00 та з 14.00 до 17.00; у п'ятницю – з 09.30 до 13.00 та 14.00 до 15.30.**

Запис проводиться за адресою:

м. Київ, вул. Еспланадна, 8/10, 1 поверх, громадська приймальня,
або за телефонами: (044) 289-54-48, (044) 289-66-89

БЕЗВ
УКРА

